

PRIVREDNA BANKA ZAGREB

**Bonitetno izvješće
Privredne banke Zagreb d.d.**

za razdoblje 1. siječnja 2015. - 31. prosinca 2015.

ožujak, 2016. godine

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Organizacijski ustroj.....	4
3. Strategije i politike upravljanja rizicima	16
4. Regulatorni kapital.....	27
5. Kapitalni zahtjevi.....	29
6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik.....	33
7. Politika primitaka	49
8. Upotreba tehnika smanjenja kreditnog rizika	59
9. Finacijska poluga.....	62
Dodatak 1. Objava temeljem Provedbene Uredbe (EU) br. 1423/2013.....	65

1. Uvod

Privredna banka Zagreb d.d. na temelju članka 165. Zakona o kreditnim institucijama (N.N., br. 159/13, 19/15, 102/15) i Uredbe br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (u nastavku: Uredba) javno objavljuje konsolidirano izvješće bonitetnih informacija sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. godine. Izvješće sadržava kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuju gore navedeni zakonski propisi.

Objave o informacijama u upravljanju i organizaciji propisane člancima 166. i 167. Zakona o kreditnim institucijama (N.N., br. 159/13, 19/15, 102/15) također su obuhvaćene ovim izvješćem.

Izvješće je javno objavljeno na mrežnim stranicama Privredne banke Zagreb d.d. (www.pbz.hr).

U ime i za Privrednu banku Zagreb d.d.

Božo Prka, M.S.

Predsjednik Uprave

25. ožujka 2016.

2. Organizacijski ustroj

Privredna banka Zagreb d.d. (u nastavku: Banka ili PBZ) je nadređena kreditna institucija u Republici Hrvatskoj te je obveznica javnog objavljivanja informacija na konsolidiranoj osnovi.

Jedna je od vodećih financijskih institucija na hrvatskom tržištu s utvrđenom bazom poslovanja i nacionalno poznatom markom proizvoda. Nakon uspješno provedene privatizacije, u prosincu 1999. godine, PBZ je postala članica Grupe Intesa Sanpaolo - najveće talijanske bankarske grupe i jedne od najvažnijih financijskih institucija u Europi. Ovo partnerstvo je omogućilo zadržavanje postojeće poslovne strategije usmjerene na moderno bankarstvo i nove proizvode, čime je potvrđen ugled dinamične i moderne europske banke koja zadovoljava potrebe tržišta i svojih klijenata.

Koristeći se poslovnim i upravljačkim standardima matične banke, nastavljen je razvoj strateške orijentacije moderne, klijentima usmjerene te tehnički inovativne i univerzalne financijske institucije. Banka je orijentirana na kontinuirano unapređenje poslovanja, kao i na jačanje pozicije tržišnog lidera u ponudi najboljih bankarskih proizvoda kroz optimalnu kombinaciju tradicionalnih i modernih kanala distribucije. Takav nastup omogućuje kontinuirano određivanje standarda najviše kvalitete pri inovaciji proizvoda i usluga u ponudi prema domaćim i međunarodnim klijentima. Danas je PBZ moderna i dinamična financijska institucija, lider na hrvatskom financijskom tržištu. Sa širokom mrežom podružnica i poslovnica, kao i uslugama ostalih bankarskih i nebankarskih članica Grupe PBZ, PBZ je jedna od rijetkih banaka koje pružaju usluge diljem cijele zemlje i izvan nje.

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d.

Banka je uspostavila organizacijsku strukturu s jasno definiranim, preglednim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti. Uspostavljena je organizacijska struktura koja omogućuje učinkovitu komunikaciju i suradnju na svim organizacijskim razinama, uključujući primjeren tijek informacija, ograničava i sprječava sukob interesa i omogućuje jasan i dokumentiran proces donošenja odluka.

Takva organizacijska struktura detaljnije je opisana i propisana sljedećim internim aktima:

- *Statutom Banke* kojim su utvrđeni i opisani organi Banke (Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština), način vođenja poslova i zastupanje,
- *Organizacijskom shemom* i poslovnim modelima organizacijskih jedinica (opisi poslova),
- *Odlukom Uprave Banke o raspodjeli nadležnosti predsjednika i članova Uprave* kojom je utvrđena raspodjela ovlaštenja i zaduženja predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Uprave na makroorganizacijskoj razini,
- *Etičkim kodeksom*,
- *Kodeksom ponašanja*,
- *Procedurom za zaštitu prijavitelja nepravilnosti* (zviždača),
- *Politikom o sustavu unutarnjih kontrola* kojom se definiraju temeljna načela, struktura i nositelji aktivnosti funkcija unutarnjih kontrola kao sastavnog dijela sustava korporativnog upravljanja.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d. (nastavak)

Nadalje, u Banci su uspostavljene djelotvorne funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije unutarnje revizije. Banka je pravodobno utvrdila područja poslovanja u kojima postoji mogući sukob interesa te su navedena područja dodatno regulirala kako bi se osigurala neovisnost i razgraničenje odgovornosti između različitih funkcija s ciljem sprječavanja eventualnog sukoba interesa. Navedena tematika detaljnije je opisana sljedećim internim aktima:

- *Politikom upravljanja sukobom interesa u pružanju investicijskih i pomoćnih usluga i obavljanju investicijskih aktivnosti* (objavljena na mrežnim stranicama Banke (www.pbz.hr) kojom su detaljno opisana temeljna načela poslovanja, okolnosti koje predstavljaju sukob interesa te postupci i mjere glede sprječavanja sukoba interesa,
- *Priručnikom za dilere,*
- *Politikom o upravljanju osobnim transakcijama u poslovanju s financijskim instrumentima,*
- drugim internim aktima i procedurama Banke vezanima uz pružanje investicijskih usluga i aktivnosti,
- *Politikom o sustavu unutarnjih kontrola* kojom su definirane kontrolne funkcije kao neovisne funkcije, odvojene od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizici nastaju te koje kontrolne funkcije prate i nadziru,
- odlukama Uprave kojima su utvrđene ovlasti za predlaganje i donošenje odluka te ovlasti za potpisivanje ugovora i druge dokumentacije koja proizlazi iz odluka nadležnih tijela.

Banka se uskladila s odredbama članka 101. stavka 2 Zakona o kreditnim institucijama usvajanjem niza internih dokumenata koji detaljnije opisuju i propisuju pravila i postupke vezane uz upravljanje rizicima, praćenje portfelja koji nose kreditni rizik, izračun velike izloženosti, obvezu rezerviranja sredstava za sudske sporove i pravni rizik, politike primitaka i druge poslovne aktivnosti.

2.1.1. Sastav, dužnosti i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora

Privredna banka Zagreb d.d. u potpunosti je usklađena s odredbama Zakona o kreditnim institucijama i podzakonskih akata u pogledu sastava, dužnosti i odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora te obveze osnivanja odbora za primitke, odbora za imenovanja i odbora za rizike.

2.1.1.1. Uprava Banke i njezini odbori

Sukladno odredbama Statuta Uprava Banke sastoji se od najmanje 5, a najviše 9 članova, s tim da odluku o broju članova donosi Nadzorni odbor Banke. Važećom odlukom Nadzornog odbora Banke utvrđeno je da Uprava Banke ima sedam članova, što je, imajući u vidu funkcije i nadležnost Uprave, procijenjeno optimalnim rješenjem koje osigurava da se poslovi Banke vode u najboljem interesu dioničara, klijenata, zaposlenika Banke i svih ostalih zainteresiranim strankama. Sastav od sedam članova odgovara uspostavljenoj organizacijskoj shemi Banke i osigurava dobro funkcioniranje svih organizacijskih dijelova, sinergiju, komunikaciju i odgovornost po vertikalnoj i horizontalnoj liniji.

Članove Uprave Banke, uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke, imenuje Nadzorni odbor na mandat od tri godine i mogu biti ponovo izabrani na istu funkciju. Broj mandata nije ograničen. Uprava Banke vodi poslove Banke i upravlja njenom imovinom. Pri tom je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova i djelovanje Banke.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d. (nastavak)

Sukladno Odluci Uprave Banke o raspodjeli nadležnosti između predsjednika i članova Uprave Banke, donesenoj uz suglasnost Nadzornog odbora Banke od 30. listopada 2015., glavna poslovna područja u Banci i Grupi PBZ kao i područje funkcija kontrole i podrške (upravljanje ljudskim resursima i organizacijom uključujući upravljanje projektima, unutarnja revizija, praćenje usklađenosti i sprječavanje pranja novca, pravni poslovi, odnosi s javnošću i marketing, mjerenje zadovoljstva klijenata i zaštitu potrošača, korporativna sigurnost i korporativno upravljanje) dodijeljena su u specifičnu nadležnost predsjednika i pojedinih članova Uprave, kako slijedi:

Božo Prka (mandat do 10. veljače 2018.), predsjednik Uprave Banke rukovodi radom Uprave Banke, koordinira sve poslovne funkcije u Banci i Grupi PBZ i nadležan je za:

- funkcije kontrole i podrške: unutarnju reviziju, praćenje usklađenosti i sprječavanje pranja novca, ljudske resurse i organizaciju, pravne poslove, odnose s javnošću i marketing, Tajništvo Banke, mjerenje zadovoljstva klijenata i zaštitu potrošača.

Gabriele Pace (mandat do 18. srpnja 2016.), zamjenik predsjednika Uprave, nadležan je za:

- funkcije kontrole i podrške: korporativnu sigurnost i upravljanje projektima u dijelu strateških projekata;
- područje pod nadležnošću rukovoditelja financijskog poslovanja: računovodstvo, planiranje i kontrolu, riznicu i upravljanje aktivom i pasivom, administrativno i financijsko upravljanje, centralnu nabavu, ekonomska istraživanja, korporativno upravljanje podacima;
- koordiniranje Grupe poslova za upravljanje i kontrolu rizika i područja rukovoditelja operativnog poslovanja;
- koordiniranje društava Grupe PBZ u području nadležnosti rukovoditelja financijskog poslovanja.

Darko Drozdek (mandat do 22. listopada 2016.), član Uprave Banke, nadležan je za Grupu poslova s malim i srednjim poduzećima, te ujedno koordinira i društva Grupe PBZ u dijelu poslova leasinga.

Ivan Gerovac (mandat do 10. veljače 2018.) član Uprave Banke, nadležan je za Grupu poslova s poduzećima i investicijskog bankarstva, te ujedno koordinira i društva Grupe PBZ u dijelu poslovanja fondova.

Draženko Kopljar (mandat do 10. veljače 2018.) član Uprave Banke, nadležan je za rukovođenje područjem operativnog poslovanja: platni promet, operativne poslove, informacijsku i komunikacijsku tehnologiju, opće poslove te ujedno koordinira društva Grupe PBZ u dijelu poslova informatičke tehnologije i operacija.

Dinko Lucić (mandat do 10. veljače 2018.), član Uprave Banke, nadležan je za Grupu poslova sa stanovništvom, te ujedno koordinira i društva Grupe PBZ u dijelu poslova sa stanovništvom i kartičnog poslovanja.

Andrea Pavlović (mandat do 13. svibnja 2016.), član Uprave Banke, nadležna je za Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika, te ujedno koordinira društva Grupe PBZ u dijelu upravljanja i kontrole rizika.

Ovako uspostavljena struktura i sastav Uprave Banke omogućuje, između ostaloga, da Banka posluje u skladu s pravilima struke, važećim zakonima i podzakonskim propisima te propisima Europske unije kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije, kao i da Uprava provodi djelotvoran i pouzdan sustav učinkovitog i razboritog upravljanja Bankom.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d. (nastavak)

Odbori Uprave Banke

U obavljanju svojih poslova Uprava osniva odbore i druga tijela koja joj pomažu u radu i na koje je prenijela dio ovlasti. Odbori na koje je Uprava prenijela dio svojih ovlasti su:

Kreditni odbor Banke koji odlučuje o izloženost Banke kreditnom riziku osnovan je odlukom Uprave Banke, kao tijelo na koje Uprava prenosi dio svojih ovlasti u dijelu poslovanja Banke koje se odnosi na kreditni rizik u svezi odobrenih kredita i drugih sličnih tražbina, te preuzetih izvanbilančnih potencijalnih obveza (plasmani).

Sjednica za praćenje kvalitete aktive prati ukupnu kvalitetu kreditnog portfelja Banke i Grupe PBZ i osnovana je kao posebna sjednica Kreditnog odbora radi:

- praćenja ukupne kvalitete kreditnog portfelja Banke i Grupe PBZ,
- promjene klasifikacije plasmana i razine rezervacija za sve izloženosti procijenjene na pojedinačnoj osnovi,
- analize upravljanja i praćenje loših plasmana,
- odobravanja aktivnosti i strategija naplate te
- usvajanja i praćenja planova djelovanja za klijente uključene u proces proaktivnog upravljanja kreditnom izloženošću (PCEM).

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom zadužen je za planiranje, nadzor, kontrolu i upravljanje ključnim pokazateljima uspješnosti poslovanja Banke, posebice na srednji i dugi rok kroz instrumente upravljanja strukturom aktive i pasive, uz istovremeno očuvanje vrijednosti kapitala Banke.

Odbor za operativni rizik zadužen je za upravljanje operativnim rizikom u Grupi PBZ.

Upravljački odbor predlaže Upravi Banke nove projekte ili odustajanje od inicijativa za pokretanje projekata, nadzire izvršavanje portfelja projekata te kvalitetu vođenja projekata i dr.

Odbor za nadzor nad prodajom nekretnina zadužen je za izvještavanje Uprave Banke o provedbi aktivnosti prodaje nekretnina Banke i društava iz Grupe PBZ, predlaganje Upravi Banke strategije prodaje nekretnina Banke i društava iz Grupe PBZ i dr.

Politika raznovrsnosti pri odabiru članova uprave Banke, njezina svrha i ciljevi

Kako bi se osigurala raznovrsnost pri odabiru članova Uprave Banke, a u svrhu osiguravanja učinkovitog i razboritog upravljanja Bankom kao cjelinom, Banka je donijela Politiku o strukturi Uprave i Nadzornog odbora Banke, te Odluku o raspodjeli nadležnosti između predsjednika i članova Uprave Banke.

Politikom o strukturi Uprave i Nadzornog odbora Banke propisana je za Upravu Banke:

- ciljani struktura Uprave s obzirom na vrstu, opseg i složenost poslova u Banci te na njezin profil rizičnosti i poslovnu strategiju,
- detaljni uvjeti za predsjednika i članove Uprave, imajući u vidu potrebu pokrivanja specifičnih nadležnosti, potrebu za odgovarajućim znanjima, sposobnostima i iskustvu,
- potreba osiguranja ciljane zastupljenosti slabije zastupljenog spola sukladno odluci Odbora za imenovanja (u sadašnjem sastavu Uprave 1/7 članova predstavlja slabije zastupljeni spol - žene).

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d. (nastavak)

Odlukom o raspodjeli nadležnosti između predsjednika i članova Uprave Banke definirana su glavna poslovna područja Banke i Grupe PBZ te zaduženje ponaosob svakog člana Uprave za pojedino područje. Svrha propisivanja specifičnih uvjeta je osiguranje raznolikosti znanja, iskustva, vještina i sposobnosti članova Uprave, kako bi svoje funkcije obavljali efikasno i profesionalno, tako da predsjednik Uprave i svaki član Uprave trebaju pojedinačno posjedovati i određena specifična znanja, vještine i stručnosti za područja koja će im biti dodijeljena u specifičnu nadležnost. Sukladno tako propisanim uvjetima za obavljanje dužnosti predsjednika i člana Uprave, provodi se politika odabira članova Uprave Banke.

Stvarna znanja, sposobnosti i stručnost članova Uprave Banke

Sukladno Politici o procjeni primjerenosti predsjednika i članova Uprave Banke te nositelja ključnih funkcija Banke, Nadzorni odbor Banke je na svojoj sjednici održanoj 6. veljače 2015. ocijenio da cjelokupni sastav Uprave ima potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva koji joj omogućuju da neovisno i samostalno vodi poslove Banke, uz razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke te pozitivno ocijenio primjerenost svakog člana Uprave Banke, pri čemu se procjenjivao dobar ugled, stručna znanja i sposobnosti, potrebno iskustvo, postojanje sukoba interesa i posvećenost ispunjavanju dužnosti.

2.1.1.2. Nadzorni odbor Banke

Prema odredbama Statuta Banke Nadzorni odbor Banke može imati pet ili sedam ili devet članova. Odluku o broju članova donosi Glavna skupština Banke koja i bira članove Nadzornog odbora, s tim da jednog člana izravno imenuje najveći dioničari Intesa Sanpaolo Holding International S.A. (dok ima preko 25% ukupnog broja redovnih dionica Banke). Pravo izravnog imenovanja jednog člana Nadzornog odbora imala je i Europska banka za obnovu i razvoj koja je u 2015. godini izašla iz vlasničke strukture Banke, a gđa Nora Kocsis, imenovani član, dala je ostavku na funkciju u Nadzornom odboru. Tijekom 2015. godine prestalo je članstvo u Nadzornom odboru temeljem dane ostavke i g. Massimu Malagoliju izravno imenovanom od najvećeg dioničara Banke.

Članovi Nadzornog odbora imenuju se na mandat od tri godine i mogu biti ponovo izabrani na istu funkciju. Broj mandata nije ograničen. Odlukom Glavne skupštine Banke utvrđeno je da Nadzorni odbor Banke ima sedam članova, što je, imajući u vidu funkcije i nadležnost Nadzornog odbora, procijenjeno dobrim rješenjem odnosno rješenjem koje osigurava kvalitetno obavljanje nadzora vođenja poslova Banke radi zaštite interesa Banke u cjelini. Jedan član Nadzornog odbora je neovisan sukladno odredbama Zakona o kreditnim institucijama i podzakonskim aktima, kao i Kodeksu korporativnog upravljanja kojega su donijeli Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza, a Banka ga je prihvatila.

U Nadzorni odbor Banke imenovani su kako slijedi:

Giovanni Gilli, predsjednik, mandat do 31. ožujka 2017.

Draginja Đurić, zamjenik predsjednika, mandat do 31. ožujka 2017.

Fabrizio Centrone, imenovani član, mandat do 3. prosinca 2018.

Branko Jeren, neovisni član, mandat do 20. travnja 2016.

Antonio Nucci, član, mandat do 3. prosinca 2018.

Paolo Sarcinelli, član, mandat do 29. ožujka 2016.

Christophe Velle, član, mandat do 16. listopada 2016.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d. (nastavak)

Predsjednika i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora bira sam Nadzorni odbor iz reda svojih članova. Hrvatska narodna banka ocijenila je da svi članovi Nadzornog odbora ispunjavaju uvjete za članstvo u Nadzornom odboru Banke i dala prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor Banke nadzire vođenje poslova Banke i u tu svrhu pregledava i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju Banke. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini Banke pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Banke. Funkciju nadzora Nadzorni odbor naročito obavlja osobito davanjem suglasnosti na:

- poslovnu politiku Banke;
- strateške ciljeve;
- financijski plan;
- strategije i politike preuzimanja rizika i upravljanja njima, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okružja u kojemu Banka posluje s obzirom na poslovni ciklus;
- strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke i
- akt o unutarnjoj reviziji i godišnji plan rada unutarnje revizije i dr.

Politika raznovrsnosti pri odabiru članova Nadzornog odbora, njezina svrha i ciljevi

Kako bi se osigurala raznovrsnost pri odabiru članova Nadzornog odbora, a u svrhu osiguravanja učinkovitog i razboritog upravljanja funkcijom nadzora u Banci, Banka je donijela Politiku o strukturi Uprave i Nadzornog odbora Banke.

Politikom o strukturi Uprave i Nadzornog odbora Banke propisana je za Nadzorni odbor Banke:

- ciljana struktura Nadzornog odbora s obzirom na vrstu, opseg i složenost poslova u Banci te na njezin profil rizičnosti i poslovnu strategiju,
- uvjeti za članove nadzornog odbora, koji određuju da svaki član Nadzornog odbora mora posjedovati znanja, vještine i stručnosti, koje osiguravaju da sastav nadzornog odbora bude takav da ukupnost njegovih članova osigurava zastupljenost svih bitnih kompetencija/područja djelovanja u cilju postizanja efikasnog i profesionalnog obavljanja funkcije,
- potreba osiguranja ciljane zastupljenosti slabije zastupljenog spola sukladno odluci Odbora za imenovanja (u sadašnjem sastavu Nadzornog odbora 1/7 članova predstavlja slabije zastupljeni spol - žene).

Sukladno tako propisanim uvjetima za članstvo u Nadzornom odbora, provodi se politika odabira članova Nadzornog odbora.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d. (nastavak)

Stvarna znanja, sposobnosti i stručnost članova Nadzornog odbora Banke

Članovi Nadzornog odbora imaju odgovarajuća znanja, vještine i stručnosti i dovoljno iskustva na području korporativnog upravljanja tako da svoju funkciju obavljaju efikasno i profesionalno. U pogledu korporativnog iskustva posebno se cijeni iskustvo stečeno u okviru Grupe Intesa Sanpaolo i društvima koji obavljaju sličnu djelatnost.

Optimalni kvalitativni sastav Nadzornog odbora ostvaren je time što svi članovi Nadzornog odbora posjeduju znanja, vještine i stručnosti, stečene u financijskim i kreditnim institucijama, srednjim ili velikim trgovačkim društvima, istraživačkim centrima ili akademskim zajednicama, u jednom ili više sljedećih područja:

- bankarstvo i/ili osiguranje i/ili financijsko poslovanje;
- strateško planiranje;
- upravljanje rizicima i metode upravljanja rizicima;
- računovodstvena i/ili financijska pitanja;
- sustav unutarnjih kontrola;
- regulatorni okvir i bonitetni zahtjevi;
- korporativno upravljanje i organizacija.

Sukladno Politici o procjeni primjerenosti članova Nadzornog odbora Banke, Glavna skupština Banke je na svojoj sjednici održanoj 16. ožujka 2015. ocijenila da članovi Nadzornog odbora zajedno i kao cjelina imaju potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva koja omogućuju neovisno i samostalno nadziranje poslova kreditne institucije, uz razumijevanje poslova i značajnih rizika kreditne institucije te da sukladno članku 45. stavak 2. Zakona o kreditnim institucijama Nadzorni odbor ima jednog neovisnog člana te pozitivno ocijenila primjerenost svakog člana Nadzornog odbora, pri čemu se procjenjivao dobar ugled, stručna znanja i sposobnosti, potrebno iskustvo, postojanje sukoba interesa i neovisnosti i posvećenost ispunjavanju dužnosti.

Odbori Nadzornog odbora

Nadzorni odbor Banke je, sukladno Zakonu o reviziji i Statutu Banke, osnovao Odbor za reviziju koji prati postupak financijskog izvješćivanja, prati učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije, sustav upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih i konsolidiranih izvješća, prati neovisnost samostalnih revizora koji obavljaju reviziju, daje preporuke skupštini o odabiru vanjskog revizora, raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koje se odnose na ova područja.

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama i podzakonskim aktima HNB u Banci su u zakonskom roku osnovani Odbor za primitke, Odbor za imenovanja i Odbor za rizike. Odbore je osnovao Nadzorni odbor Banke i imenovao njihove članove iz reda članova Nadzornog odbora Banke. Svaki od Odbora ima tri člana od kojih je jedan imenovan za predsjednika Odbora. Nadzorni odbor Banke donio je Pravila o radu odbora Nadzornog odbora. Nadležnost Odbora određena je sukladno odredbama članaka 51., 52. i 53. Zakona o kreditnim institucijama, Pravilima o radu odbora Nadzornog odbora i relevantnim odlukama HNB.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.1. Organizacijski ustroj Privredne banke Zagreb d.d. (nastavak)

Odbor za imenovanja dužan je:

- predlagati članove Uprave i Nadzornog odbora;
- redovito, a najmanje jednom godišnje, procijeniti strukturu, veličinu, sastav i djelovanje Uprave i Nadzornog odbora i, ako je potrebno, predložiti promjene;
- redovito, a najmanje jednom godišnje, procijeniti znanje, sposobnosti i iskustvo pojedinih članova Uprave i Nadzornog odbora te Uprave i Nadzornog odbora kao cjeline, i o procjeni izvijestiti ta tijela;
- redovito preispitivati politike za odabir članova Uprave i Nadzornog odbora i imenovanje višeg rukovodstva i davati preporuke Upravi i Nadzornom odboru i, ako smatra potrebnim, predlagati njihove izmjene; kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, osigurati nepostojanje dominacije pojedinaca ili male grupe pojedinaca pri odlučivanju Uprave i Nadzornog odbora u svrhu zaštite interesa Banke u cjelini;
- pripremiti opis dužnosti i potrebnih uvjeta za obnašanje dužnosti pojedinog člana Uprave i Nadzornog odbora te očekivane posvećenosti ispunjavanju te dužnosti;
- odrediti ciljanu zastupljenost slabije zastupljenog spola u Upravi i Nadzornom odboru te predložiti strategiju povećanja broja slabije zastupljenog spola te
- obavljati druge poslove određene propisima i Pravilima o radu odbora Nadzornog odbora.

Odbor za rizike dužan je:

- savjetovati Nadzorni odbor o cjelokupnoj trenutačnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika i strategiji te pomagati u nadziranju provedbe te strategije od strane višeg rukovodstva, pri tom ne dovodeći u pitanje odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke u cjelokupnom upravljanju rizicima i nadziranju Banke;
- preispitati jesu li se pri određivanju cijena potraživanja i obveza prema klijentima uzeli u obzir model poslovanja Banke i strategija rizika te ako ta cijena ne odražava rizik preuzet u odnosu na model poslovanja i strategiju rizika, predložiti Upravi Banke plan za otklanjanje nedostataka;
- neovisno o poslovima Odbora za primitke, s ciljem uspostave i provođenja odgovarajućih politika primitaka preispitati jesu li pri određivanju poticaja predviđenih sustavom primitaka uzeti u obzir rizik, kapital, likvidnost te vjerojatnost i očekivano razdoblje ostvarivanja dobiti te
- obavljati druge poslove određene propisima i Pravilima o radu odbora Nadzornog odbora.

Prilikom imenovanja članova Odbora za rizike, a sukladno članku 52. stavku 1. Zakona o kreditnim institucijama, Nadzorni odbor procijenio je da imenovani članovi imaju odgovarajuća znanja, vještine i stručnost kako bi u potpunosti razumjeli i pratili strategiju rizika i sklonost preuzimanju rizika Banke.

Nadležnost *Odbora za primitke* detaljno je opisana u dijelu 7. ovog izvješća.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.2. Grupa PBZ i sustav upravljanja Grupom PBZ

Grupa PBZ je hrvatska financijska grupa koja pruža cijeli niz bankarskih usluga stanovništvu i korporativnim klijentima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

U odnosu na društva iz Grupe PBZ, Banka je matično i nadređeno društvo i kao takvo obavlja koordinacijske i upravljačke aktivnosti na sljedeći način:

- putem predstavnika Banke u nadzornim odborima društava članica Grupe PBZ,
- kroz odgovornosti i nadležnosti članova Uprave Banke za pojedine članice Grupe PBZ,
- uspostavljanjem matične organizacije i centralizacijom određenih funkcija članica Grupe PBZ unutar Banke,
- spuštanjem relevantnih odluka kojima se daju smjernice i definiraju politike i pravilnici,
- uspostavom sustava za upravljanja rizicima i
- propisivanjem sustava unutarnjih kontrola.

Banka na razini Grupe PBZ ima jasno uspostavljen sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima, kako bi pravovremeno osigurala potrebne informacije sudionicima u sustavu upravljanja rizicima i donositeljima poslovnih odluka. Izvješća o rizicima najmanje sadržavaju informacije o:

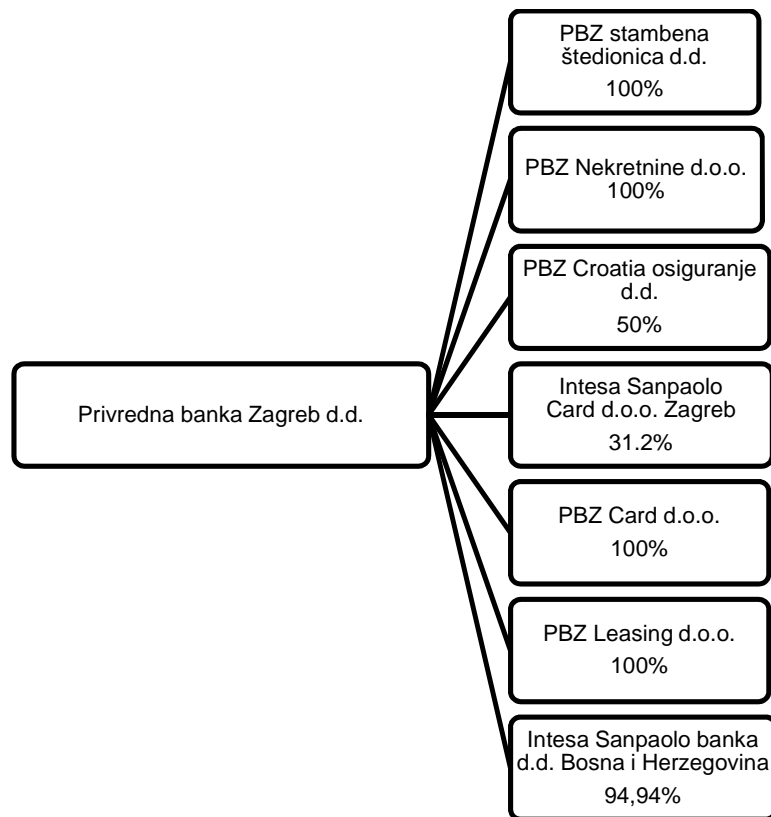
- izloženosti rizicima, uključujući i rizike koji su preneseni na treću stranu;
- profilu rizičnosti;
- značajnim internim gubicima;
- adekvatnosti kapitala;
- mjerama i aktivnostima koje se namjeravaju poduzeti ili su poduzete radi ovladavanja rizicima;
- iznimkama od postupanja u skladu s internim aktima iz područja upravljanja rizicima, uključujući i iznimke od utvrđenog apetita za rizik;
- informacije o pozitivnim i negativnim promjenama u pokazateljima poslovanja koje ukazuju ili mogu ukazivati na promjenu izloženosti riziku.

Izvješća o rizicima, kojima se daje sveobuhvatan pregled profila rizika, usklađenosti sa strateškim limitima kao i ključnim pravilima i limitima koji definiraju apetit za rizike Grupe PBZ, izrađuju se na dnevnoj, mjesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj razini te se podnose Upravi i Nadzornom odboru, ali i nižim upravljačkim razinama te zaposlenicima, dinamikom predviđenom internim aktima za upravljanje rizicima. Za slučaj uočenih nepravilnosti tj. neusklađenosti sa pravilima i limitima kojima je definiran apetit za rizike Grupe PBZ, Banka ima jasno propisane eskalacijske procedure.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.2. Grupa PBZ i sustav upravljanja Grupom PBZ (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupu PBZ čine Privredna banka Zagreb d.d. kao matično društvo, 5 ovisnih društava (PBZ Card d.o.o., PBZ stambena štedionica d.d., PBZ Leasing d.o.o., PBZ Nekretnine, i Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina) i 2 pridružena društva (PBZ Croatia osiguranje d.d. i Intesa Sanpaolo Card d.o.o. Zagreb). Grafički sastav Grupe PBZ dan je u nastavku.

Kratak opis svakog od društava predočeni su u daljnjem tekstu.

2.2.1. PBZ Card d.o.o.

Društvo je osnovano u prosincu 2005. godine sa ciljem upravljanja kompletnim kartičnim poslovanjem Grupe PBZ. Tako je spajanjem svih kartičnih marki – American Express, MasterCard i Visa osnovana najjača kartična institucija u regiji. PBZ Card d.o.o. u budućnosti želi nastaviti biti predvodnik u uvođenju novih, inovativnih proizvoda i razvoju novih tehnologija. Njegova je strategija zadržati vodeći položaj u kartičnom poslovanju i nastaviti daljnji proboj i rast tržišnog udjela Grupe PBZ u kartičnom poslovanju.

2.2.2. PBZ stambena štedionica d.d.

PBZ stambena štedionica d.d. treća je po veličini stambena štedionica na hrvatskom tržištu, a osnovana je od strane Banke. Posluje sukladno Zakonu o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje i predstavlja oblik organiziranog prikupljanja novčanih sredstava - depozita od fizičkih i pravnih osoba - kako bi zadovoljila stambene potrebe štediša putem odobravanja kredita za izgradnju stambenih objekata.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.2. Grupa PBZ i sustav upravljanja Grupom PBZ (nastavak)

2.2.3. PBZ Leasing d.o.o.

PBZ Leasing d.o.o. u potpunom je vlasništvu Banke. Kroz poslove financijskog i operativnog najma Društvo se bavi najmovima nekretnina, vozila, plovila i opreme.

2.2.4. PBZ Nekretnine d.o.o.

PBZ Nekretnine d.o.o. je društvo osnovano početkom 1999. godine. Banka ga je osnovala kako bi klijentima ponudila kompletne usluge u vezi s nekretninama i ulaganjima u poslovne projekte. Aktivnosti društva obuhvaćaju promet nekretninama, usluge vezane uz promet nekretninama, iznajmljivanje nekretnina, gradnju, planiranje, nadzor gradnje, vrednovanje gradnje, procjenu vrijednosti nekretnina, izradu studija o izvedivosti ulaganja te pravni nadzor radova.

2.2.5. Intesa Sanpaolo banka d.d. Bosna i Hercegovina

Intesa Sanpaolo banka d.d. Bosna i Hercegovina osnovana je u Sarajevu 2000. godine kao UPI banka d.d. Sarajevo. 2006. godine glavni dioničar postaje Intesa Sanpaolo Holding S.A Luxembourg. U okviru investicijske reorganizacije pod okriljem matične grupe, u srpnju 2015. godine većinsko vlasništvo nad Intesa Sanpaolo bankom d.d. Bosna i Hercegovina (u nastavku: ISP BiH) preuzela je Privredna banka Zagreb d.d.

ISP BiH pruža osnovne bankarske usluge stanovništvu i pravnim osobama nudeći cijeli paket proizvoda i komercijalnih usluga na teritoriju Bosne i Hercegovine.

2.2.6. PBZ Croatia osiguranje d.d.

PBZ Croatia osiguranje d.d. je društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Osnovano je 2001. godine u skladu s izmjenama hrvatskoga mirovinskog zakonodavstva i zajednički je projekt Privredne banke Zagreb d.d. i Croatia osiguranja d.d. s vlasništvom po 50 posto. Glavne aktivnosti PBZ Croatia osiguranja d.d. obuhvaćaju osnivanje i upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Nakon početnog procesa prikupljanja članova fond PBZ Croatia osiguranja postao je jedan od triju najvećih obveznih mirovinskih fonda u Hrvatskoj. U uspješnom upravljanju fondovima PBZ Croatia osiguranje d.d. oslanja se na dosadašnja pozitivna iskustva u upravljanju investicijskim fondovima Intese Sanpaolo Grupe te na suradnju s njezinim odjelom za upravljanje imovinom.

2.2.7. Intesa Sanpaolo Card d.o.o.

Intesa Sanpaolo Card d.o.o. osnovano je 2009. godine od strane Intese Sanpaolo Holding International, Privredne banke Zagreb d.d. i Banke Koper. Privredna Banka Zagreb d.d. je vlasnik 31,2 posto dioničke glavnice, stečene u zamjenu za poslovnu jedinicu za "processing" koja je odvojena od društva PBZ Card d.o.o. te izravno kapitalno ulaganje. Društvo je utemeljeno na osnovi komplementarnih snaga dvaju najjačih kartičnih poduzeća unutar ISP Grupe, Privredne Banke Zagreb d.d. i Banke Koper te njihove tranzicije iz lokalnih kompanija u međunarodne organizacije. ISP Card d.o.o. pruža široku paletu usluga kako bi zadovoljila potrebe klijenata. Sve usluge i rješenja skrojene su po potrebi regionalnih, domaćih tržišta ili individualnih potreba klijenta.

2. Organizacijski ustroj (nastavak)

2.3. Obuhvat primjene bonitetnih zahtjeva

U nastavku su prikazane razlike u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. U obuhvat bonitetnih informacija koje slijede u nastavku ovog izvješća uključena su sva društva Grupe PBZ, primjenjujući jednaku metodu konsolidacije kakvu Grupa PBZ primjenjuje prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Tablica 1. Razlika u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi			Konsolidacija sukladno MSFI	
		Metoda konsolidacije		Društva/ odbitne stavke od jamstvenog kapitala	Metoda konsolidacije	
		Puna	Proporcionalna		Puna	Metoda udjela
Kreditna institucija	Privredna banka Zagreb d.d.	X			X	
	PBZ stambena štedionica d.d.	X			X	
	Intesa Sanpaolo banka d.d.	X			X	
Financijska institucija	PBZ Card d.o.o.	X			X	
	PBZ Leasing d.o.o.	X			X	
	ISP Card d.o.o.			X		X
Društvo za pomoćne usluge	PBZ Nekretnine d.o.o.	X			X	
Društvo za upravljanje	PBZ Croatia osiguranje d.d.			X		X

3. Strategije i politike upravljanja rizicima

Sustav upravljanja rizicima je sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, postupaka i resursa za identificiranje rizika, mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima i praćenje rizika, uključujući utvrđivanje apetita za rizik i profila rizičnosti, planiranje kapitala i praćenje adekvatnosti kapitala te izvješćivanje o rizicima kojima je Grupa PBZ izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, a podrazumijeva uspostavljenost odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika te uključuje proces upravljanja rizicima.

Korporativno upravljanje, u smislu sustava upravljanja rizicima, uspostavlja se kroz statut i druge interne akte Banke i članica Grupe PBZ kojima se definiraju uloge, zadaci i odgovornosti nadzornih i upravljačkih tijela te višeg rukovodstva, sustav unutarnjih kontrola i kontrolne funkcije, organizacijska shema i poslovi pojedinih organizacijskih dijelova i funkcija.

Kultura rizika obuhvaća opću svjesnost o rizicima na svim razinama Banke i članica Grupe PBZ te odnos i ponašanje zaposlenika prema i u svezi rizika i upravljanja rizicima.

Proces upravljanja rizicima uključuje redovito i pravovremeno identificiranje, mjerenje/procjenjivanje, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje i praćenje rizika, kao i izvješćivanje o rizicima kojima je Grupa PBZ izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Proces upravljanja rizicima uključuje planiranje i praćenje adekvatnosti kapitala, jasno definiranje i dokumentiranje profila rizičnosti te usklađivanje profila rizičnosti s apetitom za rizik.

Apetit za rizik, odnosno sklonost preuzimanju rizika, predstavlja iznos, odnosno razinu rizika koju Grupa smatra prihvatljivom preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem i budućem okruženju, a utvrđuje se prvenstveno na razini Grupe PBZ. Apetit za rizik obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koju Banka smatra prihvatljivom, a definira se internim sustavom limita u odnosu na upravljanje svim materijalnih oblicima rizika.

Okvir za upravljanje rizicima uspostavljen je propisanim internim propisima i odlukama. Najznačajniji od njih su Opća pravila za upravljanje rizicima kojima se uspostavlja opći okvir za upravljanje rizicima, Katalog rizika, Strategija upravljanja rizicima, Plan za kapital i Politike upravljanja rizicima. Opis navedenih dokumenata slijedi u nastavku.

3.1. Katalog rizika

Katalogom rizika utvrđuju se vrste rizika i njihove definicije koje se primjenjuju u sustavu upravljanja rizicima uspostavljenom na razini Grupe PBZ. U nastavku su navedene vrste rizika obuhvaćene katalogom rizika.

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik aktualnog i mogućeg štetnog utjecaja na prihod ili kapital Banke koji proizlazi iz štetnih poslovnih odluka ili neprilagodljivosti promjenama u okruženju. Strateški rizik je funkcija kompatibilnosti strateških ciljeva Banke, poslovnih strategija i resursa alociranih za ostvarenje tih ciljeva

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.1. Katalog rizika (nastavak)

Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mnijenja o poslovnoj praksi Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnijenje ili ne.

Reputacijski rizik obuhvaća rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog ili povezano s drugim rizicima.

Reputacijski rizik obuhvaća rizik usklađenosti u dijelu koji se odnosi na rizik od gubitka ugleda što ga Banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.

Reputacijski rizik obuhvaća ekološki rizik koji se odnosi na rizik gubitka ugleda što ga Banka može pretrpjeti zbog aktivnosti klijenta koje mogu imati nepovoljan utjecaj na okoliš, zdravlje, sigurnost i očuvanje prirodnih resursa ili zbog kršenja propisa iz područja zaštite okoliša..

Kreditni rizici

Kreditnim rizicima smatraju se:

- Osnovni kreditni rizik;
- Rezidualni rizik;
- Razrjeđivački rizik;
- Sekuritizacijski rizik;
- Rizik države;
- Koncentracijski rizik
- Valutno inducirani kreditni rizik
- Migracijski rizik i
- Rizik druge ugovorne strane.

Osnovni kreditni rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci.

Rezidualni rizik je rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja osnovnog kreditnog rizika kojima se koristi Banka manje djelotvorne nego što se očekivalo.

Razrjeđivački rizik je rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojeg su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.

Sekuritizacijski rizik je rizik da se procjena rizika i upravljačke odluke u potpunosti ne zasnivaju na ekonomskom sadržaju poslova sekuritizacije.

Rizik države je rizik specifičan za plasmane odobrene izvan Republike Hrvatske u okviru međunarodnih kreditnih i investicijskih aktivnosti, a proizlazi iz gospodarskih i političkih čimbenika koji su specifični za određenu državu te vezano za provedivost ugovora o plasmanu i mogućnosti realizacije kreditne zaštite unutar pravnog okvira pojedine države u određenom vremenskom razdoblju.

Koncentracijski rizik je svaka pojedinačna, izravna ili neizravna, izloženost prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja Banke.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.1. Katalog rizika (nastavak)

Valutno inducirani kreditni rizik jest rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci, a kojemu je Banka dodatno izložena zbog odobravanja plasmana u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku.

Migracijski rizik je rizik gubitka uslijed promjene fer vrijednosti kreditne izloženosti, a kao posljedica promjene rejtinga.

Rizik druge ugovorne strane je rizik gubitka koji proizlazi iz neispunjavanja obveze druge ugovorne strane.

Tržišni rizici

Tržišnim rizicima smatraju se:

- Pozicijski rizik u knjizi trgovanja;
- Valutni rizik i
- Robni rizik u knjizi trgovanja.

Pozicijski rizik u knjizi trgovanja je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili, kod izvedenoga financijskog instrumenta, promjene cijene odnosno varijable, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja. Pozicijski rizik u knjizi trgovanja dijeli se na opći pozicijski rizik i specifični pozicijski rizik.

Opći pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta nastale zbog promjene razine kamatnih stopa ili većih promjena na tržištu kapitala nevezanih uz bilo koju specifičnu karakteristiku toga financijskog instrumenta.

Specifični pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene pojedinačnoga financijskog instrumenta nastale zbog činitelja vezanih uz njegova izdavatelja, odnosno kod izvedenoga financijskog instrumenta uz izdavatelja osnovnoga financijskog instrumenta.

Valutni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja i/ili stavke u knjizi banke. Ova vrsta rizika ne obuhvaća valutni rizik koji je povezan s nepotpuno konsolidiranim vlasničkim udjelima u knjizi banke.

Robni rizik u knjizi trgovanja je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja.

Tržišni rizik uključuje i prilagodbu kreditnom vrednovanju (CVA). Prilagodba kreditnom vrednovanju predstavlja prilagodbu vrijednosti portfelja derivatnih OTC instrumenata, na način da odražava kreditni rizik druge ugovorne strane.

Rizik namire je rizik gubitka koji proizlazi iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.

Rizik vlasničkih udjela u knjizi banke

Rizik vlasničkih udjela u knjizi banke je rizik gubitka zbog nepovoljnih tržišnih kretanja koja se odnose na nepotpuno konsolidirane vlasničke udjele u knjizi banke, a uključuje i valutni rizik koji je povezan s nepotpuno konsolidiranim vlasničkim udjelima u knjizi banke.

Rizik nekretnina

Rizik nekretnina je rizik gubitka zbog nepovoljnih tržišnih uvjeta u sektoru nekretnina, a odnosi se na nekretnine u vlasništvu Banke.

Kamatni rizik u knjizi banke

Kamatni rizik u knjizi banke je rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.1. Katalog rizika (nastavak)

Likvidnosni rizici

Likvidnosni rizici su rizici gubitaka koji proizlaze iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane obveze o dospeljeću.

Likvidnosnim rizicima smatraju se:

- Rizik financiranja likvidnosti i
- Rizik tržišne likvidnosti.

Rizik financiranja likvidnosti je rizik da Banka neće biti u stanju efikasno ispuniti očekivane i neočekivane sadašnje i buduće potrebe za novčanim sredstvima te potrebe za instrumentima osiguranja, a da ne utječe na svoje redovito dnevno poslovanje ili na vlastiti financijski rezultat.

Rizik tržišne likvidnosti je rizik koji proizlazi iz nemogućnosti Banke da jednostavno napravi prijebaj pozicija (eng. offset) ili eliminira te pozicije po tržišnoj cijeni bilo zbog tržišnog poremećaja ili nedovoljne dubine tržišta.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja.

Operativni rizik uključuje pravni rizik koji se definira kao rizik gubitka zbog utvrđenih naknada ili izrečenih kazni i sankcija proisteklih iz pokrenutog sudskog, upravnog ili drugog postupka protiv društva po osnovi neispunjavanja ili kršenja ugovornih ili zakonskih obveza.

Operativni rizik uključuje rizik usklađenosti u dijelu koji se odnosi na rizik gubitka zbog izricanja mjera i kazni, na rizik nastanka značajnog financijskog gubitka ili ostalih gubitaka koje društvo može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima, kodeksima i internim aktima te na rizike povezane sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma.

Operativni rizik uključuje rizik informacijskog sustava u dijelu koji se odnosi na rizik gubitka koji proizlazi iz korištenja informacijske i komunikacijske tehnologije odnosno informacijskog sustava.

Operativni rizik uključuje rizik modela koji se predstavlja rizik gubitaka koji bi kreditna institucija mogla pretrpjeti zbog odluka koje bi se prvenstveno mogle temeljiti na rezultatima internih modela i to pogrešaka u oblikovanju, primjeni ili upotrebi tih modela.

Strateški i reputacijski rizik su isključeni.

Rizik eksternalizacije

Eksternalizacija je ugovorno povjeravanje obavljanja aktivnosti Banke pružateljima usluga, koje bi Banka inače obavljala sama. Aktivnosti koje bi Banka inače obavljala sama jesu aktivnosti koje Banci omogućuju obavljanje djelatnosti pružanja bankovnih i/ili financijskih usluga, uključujući i aktivnosti kojima se podržava obavljanje djelatnosti (primjerice, korištenje informacijske tehnologije, upravljanje rizicima, sustav unutarnjih kontrola, kontrolne funkcije).

Osiguravateljni rizik

Osiguravateljni rizik je rizik gubitka zbog smanjenja vrijednosti osigurane imovine, a obuhvaća stvarne ekonomske gubitke i gubitke zbog smanjenja vrijednosti imovine uzrokovanog redovnom revaluacijom tehničkih rezervi i investicija.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.1. Katalog rizika (nastavak)

Rizik prekomjerne financijske poluge

Rizik prekomjerne financijske poluge znači rizik koji proizlazi iz ranjivosti institucije zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine što može rezultirati gubicima ili prilagodbom.

3.2. Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima je dokument kojim Banka, u skladu s poslovnom strategijom, na godišnjoj osnovi na razini Grupe PBZ utvrđuje apetit za rizik, osnovne strateške smjernice planiranja kapitala, ciljeve upravljanja rizicima i osnovna načela ovladavanja rizicima, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem Grupa PBZ posluje te uzimajući u obzir stanje poslovnog ciklusa u kojem je Grupa PBZ.

U skladu sa strateškim ciljevima definiranim u Strategiji upravljanja rizicima, rizici preuzeti radi postizanja poslovnih planova i ciljeva moraju biti obuhvaćeni primjereno definiranim sustavom upravljanja rizicima. Sve poslovne aktivnosti i povezani rizici, moraju biti usklađeni sa pravilima definiranim za upravljanje rizicima i definiranim strukturama limita. Stoga, usklađenost strategije upravljanja rizicima i poslovne strategije je jedan od ključnih preduvjeta za izvršavanje redovnih aktivnosti. Usklađenost pozicija sa definiranim limitima izloženosti se prati i o tome se izvješćuje na redovitoj osnovi.

3.3. Plan za kapital

Planom za kapital Banka, na godišnjoj osnovi na razini Grupe PBZ, konkretizira i precizira provođenje strateških ciljeva i smjernica za planiranje kapitala te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na utjecaj makroekonomskih činitelja i promjenu smjera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka udovoljavati kapitalnim zahtjevima u budućnosti, relevantna ograničenja vezana za kapital (npr. učinak izmjene propisa ili donošenja novih propisa), kao i opći plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima (npr. način pribavljanja dodatnoga kapitala, ograničavanje poslovne aktivnosti ili primjena tehnika smanjenja rizika). Uprava Banke na godišnjoj osnovi donosi plan za kapital.

3.4. Politike upravljanja rizicima

Politike upravljanja rizicima su dokumenti kojima Banka, po potrebi, na godišnjoj osnovi na razini Grupe PBZ konkretizira i precizira provođenje strategije upravljanja rizicima. Politike se donose za upravljanje jednim rizikom ili većim brojem rizika, a njima se prvenstveno utvrđuju smjernice za ovladavanje rizicima te osnovni limiti i indikatori u odnosu na koje će se analizirati profil rizičnosti i izloženost rizicima.

Isto tako, sustav upravljanja rizicima uspostavlja se na razini Grupe PBZ te podrazumijeva usklađenost i koordiniranost aktivnosti svih članica Grupe PBZ u pogledu upravljanja rizicima, uključujući usklađenost internih akata članica Grupe PBZ s internim aktima Banke.

Uprava osigurava odgovarajuću primjenu strategije upravljanja rizikom koja se utvrđuje u politikama za upravljanje rizicima za:

- kreditni rizik;
- operativni rizik;
- tržišne rizike;
- kamatni rizik u knjizi banke i
- likvidnosni rizik.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.4. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Uprava Banke redovito analizira profil rizičnosti Grupe PBZ kao i cjelokupnu poziciju Banke uzimajući u obzir faktore koji mogu utjecati na profil rizičnosti Banke. U Banci postoji dobro definiran sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima i adekvatnosti internog kapitala s ciljem osiguravanja pravovremenog informiranja sudionika u sustavu upravljanja rizicima i donositelja poslovnih odluka. Izvješćivanje se, ovisno o vrsti i primatelju izvješća, provodi na dnevnoj, mjesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi. Sustav za izvješćivanje i mjerenje rizika u najvećoj mjeri bazira se na skladištu podataka (DWH) kao izvoru jedinstvenih podataka za ukupni portfelj te služi i kao baza za kreiranje izvješća o izloženosti rizicima. U široj primjeni DWH obuhvaća aplikacije i posebno organizirane baze podataka te se za različite dijelove procesa upravljanja pojedinim rizikom koristi više aplikacija.

3.5. Funkcija kontrole rizika

Funkcija kontrole rizika organizirana je u makroorganizacijskim jedinicama Grupe za upravljanje i kontrolu rizika – Sektoru za upravljanje rizicima i Uredu za validaciju, osiguravajući usklađenost Banke sa strategijama i politikama upravljanja rizikom. Funkcija kontrole rizika definira i procjenjuje adekvatnost sustava upravljanja rizicima i prati ukupnu izloženost riziku. Cilj funkcije kontrole rizika Banke je kontinuirani rad na uspostavljanju i unaprijeđenju sveobuhvatnog i učinkovitog sustava za kontrolu i upravljanje rizikom, koji je proporcionalan prirodi, obuhvatu i složenosti usluga koje Banka pruža i usklađen sa profilom rizika Banke i Grupe PBZ¹, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve Hrvatske narodne banke i smjernice Intese Sanpaolo SpA.

Funkcija kontrole rizika Banke provodi sljedeće aktivnosti:

- predlaganje Upravi Banke Općih pravila za upravljanje rizicima i pravilnika za upravljanje rizicima (uključujući postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala - ICAAP);
- donošenje metodologija iz područja upravljanja rizicima, uz suglasnost člana Uprave Banke nadležnog za kontrolu rizika;
- donošenje uputa kojima se detaljno propisuje identificiranje i mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima, praćenje i izvješćivanje o rizicima;
- donošenje pravila i priručnika kojima se detaljno propisuje provođenje aktivnosti validacije internog sustava za upravljanje rizicima;
- predlaganje Upravi Banke pristupa za izračun adekvatnosti jamstvenog kapitala;
- donošenje priručnika, uputa i metodologija za planiranje, izračun i praćenje adekvatnosti kapitala (jamstvenog i internog);
- predlaganje Upravi Banke strategije upravljanja rizicima i politika upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke odluka o limitima izloženosti sukladno strategiji upravljanja rizicima i politikama upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke, višem rukovodstvu i drugim članicama Grupe PBZ aktivnosti za ovladavanje rizicima, sukladno strategiji i politikama upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke, višem rukovodstvu i drugim članicama Grupe PBZ integriranja upravljanja rizicima u svakodnevno poslovanje, a posebice u donošenje poslovnih odluka;
- predlaganje Upravi Banke pravilnika i metodologija za validaciju internog sustava za upravljanje rizicima;
- provođenje aktivnosti identificiranja rizika, mjerenja/procjenjivanja rizika i testiranja otpornosti na stres;
- analiziranje rizika (uključujući i rizike kod novih proizvoda ili novih tržišta);
- sudjelovanje u izračunu adekvatnosti kapitala;
- praćenje izloženosti rizicima, profila rizičnosti i adekvatnosti kapitala;

¹ U skladu s identificiranim rizicima i njihovoj značajnosti, temeljem identifikacije rizika provedene u prosincu 2012.g. i sažeto prikazane u Mapi identificiranih rizika.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.5. Funkcija kontrole rizika (nastavak)

- provjeravanje primjene i djelotvornosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima;
- ispitivanje i vrednovanje adekvatnosti i djelotvornosti unutarnjih kontrola u procesu upravljanja rizicima;
- izvješćivanje o rizicima i adekvatnosti kapitala višeg rukovodstva Banke, članica Grupe PBZ, člana Uprave Banke nadležnog za funkciju kontrole rizika, Uprave Banke, Nadzornog odbora Banke, Kreditnog odbora Banke, Sektora za unutarnju reviziju Banke, Odbora za reviziju Banke i Sektora za compliance Banke te po potrebi drugih funkcija i organizacijskih dijelova Banke;
- izvješćivanje Intese Sanpaolo SpA o rizicima i adekvatnosti kapitala;
- davanje mišljenja na prijedlog članica Grupe PBZ u pogledu implementacije sustava upravljanja rizicima i definiranja dokumentacije
- koordiniranje ispunjavanja zahtjeva Intese Sanpaolo SpA u pogledu upravljanja rizicima u članicama Grupe PBZ;
- predlaganje Upravi Banke Godišnjeg plana rada funkcije kontrole rizika Banke i donošenje operativnih planova aktivnosti na temelju Godišnjeg plana rada funkcije kontrole rizika Banke;
- predlaganje Upravi Banke Godišnjeg plana rada funkcije validacije internog sustava za upravljanje rizicima;
- izvješćivanje Uprave Banke te Odbora za reviziju Banke ili Nadzornog odbora Banke o radu funkcije kontrole rizika Banke;
- izvješćivanje Uprave Banke te Odbora za reviziju Banke ili Nadzornog odbora Banke o rezultatima rada funkcije validacije internog sustava za upravljanje rizicima.

Pored navedenih poslova, Funkcija kontrole rizika Banke obavlja sve propisane aktivnosti u skladu sa pozitivnim propisima, zahtjevima Intese Sanpaolo SpA, kao i internim aktima Banke.

3.6. Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizikom

Sustav upravljanja kreditnim rizikom je sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, procesa, postupaka, sustava i resursa za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvještavanje o izloženosti kreditnom riziku, odnosno upravljanju kreditnim rizikom u cjelini te podrazumijeva uspostavu odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture upravljanja kreditnim rizikom.

Temeljni elementi sustava upravljanja kreditnim rizikom Banke i Grupe jesu:

1. Strategija upravljanja rizicima te politika upravljanja kreditnim rizikom i s njime povezanim rizicima koja predstavlja konkretizaciju strategije u terminima ukupnog apetita za kreditni rizik, limita te indikatora praćenja profila rizičnosti.
2. Ključni procesi² sustava upravljanja kreditnim rizikom:
 - proces odobravanja plasmana;
 - proces praćenja plasmana;
 - proces ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika;
 - proces klasifikacije plasmana sukladno odlukama HNB-a;
 - proces upravljanja problematičnim plasmanima;
 - proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite;
 - proces analize portfelja i praćenja kreditnog rizika;
 - proces izračuna adekvatnosti jamstvenog kapitala za kreditni rizik;
 - proces izračuna internog kapitala za kreditni rizik i testiranje otpornosti na stres.

² Ključni procesi sustava za upravljanje kreditnim rizikom usklađeni su sa zahtjevima Odluke o upravljanju rizicima Hrvatske narodne banke. Radi jednoznačnosti i transparentnosti u definiciji i tumačenju procesa kako su definirani u Zbirci propisa za upravljanje kreditnim rizikom i ARIS modelima Banke, u posebnom dokumentu mapirani su ključni procesi sustava upravljanja kreditnim rizikom s portfeljem procesa Banke.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.6. Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizikom (nastavak)

Uloge i odgovornosti u ključnim procesima sustava za upravljanje kreditnim rizikom dodijeljene su sljedećim makroorganizacijskim dijelovima:

- Sektor za upravljanje rizicima;
- Sektor za procjenu kreditnog rizika;
- Sektor za naplatu potraživanja;
- Ured za validaciju;
- Sektor za kreditnu administraciju;
- Unutarnja revizija;
- Pravni poslovi;
- Funkcija ugovaranja plasmana, koja je organizirana kroz više organizacijskih dijelova.

Zasebnim internim aktom definirana su uloge i odgovornosti funkcije kontrole rizika koja je organizirana u dvije organizacijske jedinice; Sektor za upravljanje rizicima te Ured za validaciju.

Glavne strateške odrednice upravljanja kreditnim rizikom sadržane su u strategiji upravljanja rizicima. Strategija upravljanja rizicima donosi se u pisanom obliku sukladno Općim pravilima za upravljanje rizicima, a u pogledu upravljanja kreditnim rizikom minimalno obuhvaća:

- ciljeve i osnovna načela preuzimanja kreditnog rizika i
- apetit za kreditni rizik, odnosno razinu rizika kojeg Banka smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju svoje poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju.

Politika upravljanja kreditnim rizikom predstavlja konkretizaciju Strategije za upravljanje rizicima u svrhu jednostavnog i učinkovitog upravljanja ukupnom razinom kreditnog rizika kojeg je Privredna banka Zagreb d.d. spremna preuzeti. Kroz Politiku, koju jednom godišnje zajednički pripremaju poslovne linije i funkcije rizika, a odobrava Uprava Banke, predstavlja se smjer i plan razvoja kreditnog portfelja Banke u predmetnoj poslovnoj godini. Politika obuhvaća sljedeće cjeline:

- pregled općih smjernica i limita za upravljanje kreditnim portfeljem koji proizlaze iz analize okruženja te Strategije za upravljanje rizicima, a Politikom se nadopunjavaju, dalje razrađuju i definiraju.
- pregled pravila i smjernica za pojedina poslovna područja (poslovanje sa stanovništvom i s poduzećima) i segmente klijenata kojima se na operativnoj razini konkretizira preuzimanje i upravljanje kreditnim rizikom.

Smjernice i pravila definirana Politikom upravljanja kreditnim rizikom dalje se ugrađuju u Kreditne priručnike Banke koji predstavljaju operativne dokumente i upute svima zaposlenicima uključenima u kreditne procese. Na taj način, Politika ima za cilj dati smjernice nižim organizacijskim dijelovima kako strukturirati transakcije te ostvariti portfeljske i budžetske ciljeve, čime ispunjava i svoju ulogu u edukaciji i širenju kulture upravljanja kreditnim rizikom na svim organizacijskim razinama Banke.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.7. Ciljevi i politike upravljanja operativnim rizikom

Glavni cilj upravljanja operativnim rizikom je identifikacija i mjerenje (kvantifikacija) rizika čime se omogućava praćenje i primjereno ublažavanje rizika radi usklađivanja sa sklonošću Grupe PBZ izloženosti operativnom riziku.

Identifikacija, mjerenje i praćenje rizika provodi se kroz sljedeće procese:

- prikupljanje i analiza podataka o internim gubicima obuhvaća prikupljanje podataka o događajima koji su se dogodili u Banci ili drugoj članici Grupe PBZ i koji su povezani s njihovom izloženošću operativnom riziku;
- prikupljanje i analiza podataka o vanjskim gubicima obuhvaća prikupljanje podataka o događajima koji su se dogodili u kreditnim ili financijskim institucijama izvan Grupe PBZ, a ti su događaji povezani s izloženošću tih institucija operativnom riziku i
- proces samodijagnoze koji obuhvaća analizu scenarija i procjenu poslovnog okruženja. Analiza scenarija (SA) obuhvaća kvantifikaciju, odnosno mjerenje operativnog rizika na temelju procjene posljedica mogućih budućih događaja, u smislu njihove učestalosti, prosječnog iznosa te scenarija u najgorem mogućem slučaju. Procjena okruženja (VCO) obuhvaća kvalitativnu ocjenu operativnog rizika po faktorima rizika (uzrocima rizika) na način da se procjenjuje važnost svakog pojedinog faktora rizika te razina njegovog ovladavanja.

Apetit za operativni rizik, odnosno sklonost preuzimanja operativnog rizika na razini Grupe PBZ i pojedinih OR entiteta, definiran je na temelju procjena ukupnih očekivanih i neočekivanih gubitaka, tj. ukupne mjere Value at Risk (VaR) za operativni rizik, dobivene statističkim modelom iz procjena u postupku analize scenarija kao integralnom dijelu procesa samodijagnoze.

Ciljani profil operativnog rizika Grupe detaljno se definira u Politici upravljanja operativnim rizikom koju je usvojila Uprava i Nadzorni odbor Banke.

3.8. Ciljevi i politike upravljanja tržišnim rizikom

Glavni cilj modela za upravljanje tržišnim rizikom je osigurati sigurno poslovanje Banke i Grupe PBZ u svrhu održavanja izloženosti tržišnom riziku unutar definiranih granica i pragova.

Okvir za ispravno upravljanje Banke tržišnim rizikom obuhvaća sljedeće elemente:

- načela, pravila, politike, procedure i metode u svrhu upravljanja tržišnim rizikom koje su definirane internim aktima;
- proces upravljanja tržišnim rizikom koji obuhvaća upravljanje, utvrđivanje i mjerenje, praćenje, izvješćivanje;
- jasno definirane uloge i odgovornosti za upravljanje tržišnim rizicima, tj. održavanje ukupne izloženosti unutar dogovorenih standarda i utvrđenih limita; i
- učinkovit nadzor Uprave Banke i višeg rukovodstva kroz detaljan i sveobuhvatni sustav informiranja i izvještavanja.

Politikom upravljanja tržišnim rizicima Banka definira svoj apetit prema riziku i to u smislu neočekivanog gubitka (Value at Risk, što predstavlja potencijalnu najveći gubitak unutar jednog dana uz razinu pouzdanosti 99%) i ograničene izloženosti ovisno o vrsti izdavatelja (ograničenja prema izdavatelju).

Dodatno, Banka je uvela dodatne limite u svrhu daljnje kontrole izloženosti tržišnom riziku ili nekom određenom faktoru ili pokretaču tržišnog rizika. Primjeri takvih limita su: ukupni nominalni limit za određeni tip financijskog instrumenta, koncentracijski limit za svakog pojedinog izdavača i slično. Ovi se limiti također detaljno propisuju politikom tržišnog rizika i periodično revidiraju.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.8. Ciljevi i politike upravljanja tržišnim rizikom (nastavak)

VaR i drugi limiti se izračunavaju i prate svakodnevno i o njima se izvješćuju sve relevantne poslovne funkcije i funkcija kontrole rizika, uključujući i Upravu Banke.

Ciljani profil tržišnog rizika Grupe detaljno se definira politikama upravljanja tržišnim rizikom koje su usvojile Uprava i Nadzorni odbor Banke.

3.9. Ciljevi i politike upravljanja rizikom likvidnosti

Glavni cilj modela upravljanja likvidnošću je osigurati sigurno poslovanje Banke/Grupe, u svrhu održavanja izloženosti riziku likvidnosti unutar definiranih granica i pragova.

Okvir upravljanja rizikom likvidnosti koji Banka/Grupa primjenjuje obuhvaća sljedeće elemente:

- politiku upravljanja rizikom likvidnosti u skladu sa strategijom;
- jasno definirane menadžerske odgovornosti i poslovanje u skladu s definiranim pravilima i utvrđenim limitima;
- interne i eksterne (regulatorne) limite;
- sustav za mjerenje, procjenu, praćenje i izvješćivanje o izloženosti riziku likvidnosti i
- okvir za utvrđivanje potencijalne krize likvidnosti i eventualna provedba plana za upravljanje likvidnošću u slučaju krize.

Eksterni standardi Hrvatske narodne banke predstavljaju limite koje je ona propisala i odnose se na:

- minimalni koeficijent likvidnosti;
- obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke;
- minimalno potreban iznos deviznih potraživanja;
- koeficijent likvidnosne pokrivenosti;

te ostale regulatorne standarde koje je propisala Hrvatska narodna banka.

Interni standardi za upravljanje likvidnošću predstavljaju sljedeće osnovne modele za mjerenje rizika likvidnosti :

- praćenje rezervi likvidnosti;
- praćenje unutardnevne likvidnosti;
- praćenje projicirane kumulativne izloženosti prema institucionalnim/korporativnim klijentima (*projected cumulative wholesale exposure*);
- koeficijent likvidnosne pokrivenosti (*eng. liquidity coverage ratio*);
- testiranje otpornosti na stres;
- limit za MM izloženost prema ukupnoj depozitnoj osnovici;
- pokazatelji koncentracije;
- koeficijent neto stabilnih izvora financiranja (*eng. net stable funding ratio*);
- indikatori ranog upozorenja krize likvidnosti.

Ciljani profil rizika likvidnosti Grupe detaljno se definira u Politici upravljanja rizikom likvidnosti koju je usvojila Uprava i Nadzorni odbor Banke.

3. Strategije i politike upravljanja rizicima (nastavak)

3.10. Ciljevi i politike upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke

Glavni cilj modela upravljanja kamatnim rizikom je osigurati sigurno poslovanje Banke kako bi se izloženost kamatnom riziku održavala unutar definiranih limita i određenih pragova.

Okvir ispravnog upravljanja kamatnim rizikom koji Banka primjenjuje obuhvaća sljedeće elemente:

- sustav za mjerenje, procjenu i izvješćivanje o izloženosti kamatnom riziku;
- dokumentaciju za upravljanje kamatnim rizikom s jasno definiranim okvirom, smjernicama, modelima i pretpostavkama koje se koriste u procesu upravljanja kamatnim rizikom;
- jasno definirane menadžerske odgovornosti i poslovanje u skladu s definiranim pravilima i utvrđenim limitima i
- učinkovit nadzor Uprave Banke i višeg rukovodstva kroz detaljan i sveobuhvatni sustav informiranja i izvještavanja.

Za procjenu i praćenje izloženosti kamatnom riziku Banka primjenjuje eksterne i interne standarde.

Eksterni standardi Hrvatske narodne banke predstavljaju regulatorne limite koje je propisala Hrvatska narodna banka i odnose se na dovoljnu razinu jamstvenog kapitala Banke koja bi osigurala pokriće za procijenjenu³ promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke.

Interni standardi za upravljanje kamatnim rizikom u PBZ d.d predstavljaju sljedeće osnovne modele za mjerenje kamatnog rizika:

- prikupljanje i analiza podataka koji se odnose na kamatno osjetljive stavke u knjizi banke;
- *repricing gap* analiza;
- osjetljivost na pomak kamatnih stopa; eng. Shift Sensitivity (limit je definiran za pomak kamatnih stopa za +100 baznih poena);
- osjetljivost neto kamatnog prihoda (limit je definiran za promjenu neto kamatnog prihoda prema budžetiranom neto kamatnom prihodu);
- izračun rizika krivulje prinosa;
- testiranje otpornosti na stres;
- procjena rizika osnovice;
- procjena rizika opcija.

Ciljani profil kamatnog rizika Banke detaljno se definira u Politici upravljanja kamatnim rizikom koju je usvojila Uprava i Nadzorni odbor Banke.

³ Metodologija koja se koristi za procjenu promjene ekonomske vrijednosti knjige banke propisana je od strane Hrvatske narodne banke.

4. Regulatorni kapital

Regulatorni kapital kreditne institucije jest iznos izvora sredstava koji je kreditna institucija dužna održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima.

Sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 575/2013 čija je primjena stupila na snagu 1. siječnja 2014. godine, Direktivi (EU) 36/2013, Provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo te nacionalnim diskrecijama Hrvatske narodne banke, banke su dužne održavati odgovarajuću visinu regulatornog kapitala sukladno rizicima koje preuzimaju u svom poslovanju na individualnoj i konsolidiranoj osnovi.

Regulatorni kapital Grupe PBZ na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 12.582 milijuna kuna. Najvećim dijelom sastoji se od najstabilnijih i najpostojanijih izvora sredstava - uplaćenih redovnih dionica, rezervi i zadržane dobiti koja se svake godine povećava odlukom Glavne skupštine, usmjeravajući tako dio ostvarene neto dobiti tekuće godine Grupe u kapital.

Osnovni kapital Grupe PBZ uključuje uplaćene redovne dionice Privredne banke Zagreb d.d. i pripadajuću dioničku premiju umanjenu za stečene vlastite (trezorske) dionice, zadržanu dobit, dobit tekuće godine umanjenu za izglasane dividende, akumuliranu ostalu sveobuhvatnu dobit te zakonske, statutarne i ostale rezerve.

Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit uključuje revalorizacijske rezerve izdvojene po materijalnoj imovini umanjene za nerealizirane gubitke s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine koja je raspoređena u portfelj imovine koja je raspoloživa za prodaju.

Osnovni kapital je umanjen za goodwill, ostalu nematerijalnu imovinu i bonitetne filtere izdvojene na svu svoju imovinu mjerenu po fer vrijednosti sukladno članku 34. Uredbe.

Odbitne stavke kojima se umanjuje regulatorni kapital Grupe PBZ predstavljaju kapitalna ulaganja u društva ISP Card d.o.o. Zagreb i PBZ Croatia osiguranje d.d. Također, regulatorni kapital umanjen je za ulaganja u VUB Asset Management, správ. spol., a.s. i dionice matične banke Intesa Sanpalo S.p.A.

PBZ ne posjeduje hibridne, odnosno podređene instrumente te nema dopunski osnovni kapital i dopunski kapital.

Struktura kapitalnih zahtjeva za kreditne institucije definira minimalne razine za tri kapitalna zahtjeva:

- stopa redovnog osnovnog kapitala od 4,5 posto,
- stopa osnovnog kapitala od 6 posto i
- stopa ukupnog kapitala od 8 posto.

Stopa adekvatnosti ukupnog kapitala Grupe PBZ na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 21,35 posto.

Prema važećem regulatornom okviru, Hrvatska narodna banka sudjeluje u postupku donošenja zajedničke odluke kolegija supervizora Intesa Sanpaolo Grupe kojom se utvrđuje adekvatna konsolidirana razina regulatornog kapitala na razini grupe kreditnih institucija u Europskoj uniji. Sukladno tome, Grupa PBZ održava adekvatnost kapitala u skladu sa zahtjevima definiranim od strane lokalnog regulatora i kolegija supervizora matične grupe što uključuje i dodatne zaštitne slojeve kapitala definirane važećim propisima HNB-a.

4. Regulatorni kapital (nastavak)

U nastavku je tablični prikaz stavaka regulatornog kapitala Grupe PBZ na dan 31. prosinca 2015. godine.

Tablica 2. Struktura regulatornog kapitala

(u milijunima kuna)	iznos
REGULATORNI KAPITAL	12.582
OSNOVNI KAPITAL	12.582
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	12.582
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	3.459
Plaćeni instrumenti kapitala	1.907
Premija na dionice	1.570
(–) Vlastiti instrumenti redovnog osnovnog kapitala	(18)
Zadržana dobit	9.360
Zadržana dobit proteklih godina	9.188
Priznata dobit ili gubitak	172
<i>Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva</i>	365
<i>(–) Dio dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koji nije priznat</i>	<i>(193)</i>
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	1
Ostale rezerve	397
Manjinski udjel priznat u redovnom osnovnom kapitalu	45
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara	(8)
(–) Goodwill	(69)
(–) Ostala nematerijalna imovina	(140)
(–) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija ima značajno ulaganje	(115)
Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	(348)
DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
DOPUNSKI KAPITAL	-

U Dodatku 1. ovog izvješća, Grupa PBZ objavljuje informacije temeljem Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 1423/2013 od 20. prosinca 2013. godine o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda s obzirom na zahtjeve za objavljivanje vlastitog kapitala institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

5. Kapitalni zahtjevi

5.1. Procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala

U skladu s Odlukom o postupku procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije, Banka izračunava potrebni interni kapital kojim se, nasuprot regulatornom kapitalnom zahtjevu, obuhvaća više vrsta rizika te se koriste interno razvijene metodologije uzimajući u obzir strateške ciljeve, makroekonomsko okruženje, interne standarde/procese i složenost poslovanja Banke i Grupe.

Proces procjene adekvatnosti internog kapitala (u nastavku: ICAAP) u Grupi PBZ je uspostavljen radi ispunjavanja regulatornih zahtjeva Hrvatske narodne banke kao i Grupe Intesa Sanpaolo uzimajući u obzir potrebe menadžmenta Banke.

PBZ ICAAP u potpunosti je integriran u sustav upravljanja rizicima Grupe PBZ na način da uključuje redovito utvrđivanje, mjerenje/procjenjivanje i praćenje svih utvrđenih rizika koji mogu imati negativan utjecaj na postizanje ciljeva Grupe PBZ, uključujući utvrđivanje strategije za upravljanje rizicima, politika rizika te sukladno tome apetita za rizik Grupe PBZ.

PBZ ICAAP se provodi na razini Grupe PBZ najmanje jednom godišnje kroz sljedeće faze:

1. Identificiranje rizika
 - procjenjuje postojanje i značajnost svakog rizika iz Kataloga rizika PBZ-a na razini svakog člana Grupe PBZ. Identificiranje se provodi uz primjenu ranije usvojene Metodologije za identificiranje rizika.
2. Utvrđivanje tretmana identificiranog rizika
 - za svaki identificirani rizik donosi se odluka o tretmanu. Tretman može biti a) kvantitativan, što znači da će Grupa PBZ održavati interni kapital za taj rizik, ili b) kvalitativan, što znači da Banka neće održavati kapital, ali će imati uspostavljen dobro definiran i dokumentiran sustav upravljanja rizicima za dotični rizik.
3. Izračun potrebnog internog kapitala
 - za sve rizike obuhvaćene kvantitativnim tretmanom, Banka razvija metodologiju za izračun potrebnog internoga kapitala koja je manje ili više usklađena sa standardima Grupe ISP i periodično izračunava ukupni potrebni interni kapital. Nasuprot regulatornom kapitalom zahtjevu, potrebni interni kapital obuhvaća širu listu rizika i koristi interno razvijene metodologije.
4. Izračun raspoloživog internog kapitala
 - nasuprot regulatornom kapitalu, raspoloživi interni kapital je definiran internim aktima u širem smislu, s mogućnošću uključivanja profita tekuće godine, šireg opsega hibridnih instrumenata, prekomjernih rezervacija (npr. kad je iznos rezervacija veći od očekivanih gubitaka i slično).
5. Izračun i održavanje adekvatnosti internog kapitala
 - Banka mora održavati adekvatnost internog kapitala na sličan način na koji održava adekvatnost regulatornog kapitala. U svakom trenutku raspoloživi interni kapital (ili raspoloživi financijski resursi) moraju biti veći od internog kapitalnog zahtjeva ili drugog interno propisanog limita. Banka izračunava adekvatnost internog kapitala na polugodišnjoj osnovi.
6. Testiranje otpornosti na stres
 - osim internog kapitala izračunatog u osnovnom scenariju, Banka provodi testiranje otpornosti na stres i procjenjuje učinak prognoziranih šokova na adekvatnost internog kapitala.

5. Kapitalni zahtjevi (nastavak)

5.1. Procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala (nastavak)

7. Planiranje adekvatnosti internog kapitala
 - s obzirom da je ICAAP orijentiran na buduće razdoblje, Banka procjenjuje dostatnost internog kapitala za nadolazeće razdoblje, prognozira adekvatnost internog kapitala prema osnovnim i stresnim scenarijima i razvija plan za pribavljanje kapitala ako se to pokaže nužnim (uključujući podobne instrumente kapitala, izvor i način pribavljanja dodatnog kapitala i slično). Provedena analiza se službeno naziva planom za kapital i integrirana je u proces godišnjeg budžetiranja.
8. Integriranje ICAAP-a u upravljanje Grupe PBZ
 - proces procjene adekvatnosti internoga kapitala implementiran je u svakodnevno upravljanje ponajprije kroz alokaciju internog kapitala na organizacijske jedinice. Razvoj modela korištenja internog kapitala u mjerenju profitabilnosti je u razvoju.
9. Vlastita procjena ICAAP-a.
10. Izvješćivanje
 - uključuje interno i regulatorno izvješćivanje. U svrhu regulatornog izvješćivanja priprema se sveobuhvatno izvješće o primjeni postupka procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala i njegovim rezultatima (PBZ izvješće o ICAAP-u) i podnosi Hrvatskoj narodnoj banci na godišnjoj osnovi. Izvješće o ICAAP-u sadrži rezultate izračuna potrebnog internog kapitala temeljem ostvarenih rezultata poslovanja na kraju godine te se dostavlja HNB-u svake godine prema rokovima definiranim od strane regulatora, počevši od 2011.

Na razini Grupe PBZ, potrebni interni kapital održava se za sljedeće rizike:

- osnovni kreditni rizik;
- valutno inducirani kreditni rizik;
- koncentracijski rizik;
- rizik nekretnina;
- rizik vlasničkih udjela u knjizi banke
- operativni rizik;
- strateški rizik;
- kamatni rizik;
- tržišni rizik i
- rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju.

Za ostale identificirane rizike na razini Grupe PBZ ne izračunava se interni kapitalni zahtjev, već se definira niz strateških smjernica, metoda, kriterija i procesa s ciljem odlučivanja i provedbe odluka o prihvaćanju, izbjegavanju, smanjenju/kontroliranju i prijenosu rizika.

5.2. Kapitalni zahtjevi prema Uredbi

Sukladno Uredbi, Grupa PBZ izračunava kapitalne zahtjeve za sljedeće rizike:

- kreditni rizik – primjenom standardiziranog pristupa;
- operativni rizik – primjenom kombinacije standardiziranog i naprednog pristupa i
- tržišni rizik – primjenom standardiziranog pristupa te

održava adekvatnost kapitala u skladu s regulatornim propisima.

5. Kapitalni zahtjevi (nastavak)

5.2. Kapitalni zahtjevi prema Uredbi (nastavak)

Pregled kapitalnih zahtjeva Grupe PBZ izračunat u skladu s Uredbom dan je u sljedećoj tablici.

Tablica 3. Iznosi kapitalnih zahtjeva

(u milijunima kuna)	iznos
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU	58.916
IZNOSI IZLOŽENOSTI PONDERIRANI RIZIKOM ZA KREDITNI RIZIK, KREDITNI RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK TE SLOBODNE ISPORUKE	51.564
Standardizirani pristup	
Središnje države ili središnje banke	1.362
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	1.282
Subjekti javnog sektora	72
Multilateralne razvojne banke	-
Međunarodne organizacije	-
Institucije	3.083
Trgovačka društva	17.712
Stanovništvo	21.195
Osigurane nekretninama	1.795
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	3.412
Visokorizične stavke	46
Pokrivene obveznice	-
Potraživanja prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-
Subjekti za zajednička ulaganja (CIU)	92
Vlasnička ulaganja	125
Ostale stavke	1.391
Sekuritizacijske pozicije u skladu sa standardiziranim pristupom	-
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA NAMIRU/ISPORUKU	-
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA POZICIJSKI, VALUTNI I ROBNI RIZIK	1.439
Standardizirani pristup	
Dužnički instrumenti kojima se trguje	61
Vlasnički instrument	32
Devizni instrument	1.346
Roba	-
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA OPERATIVNI RIZIK	5.901
Jednostavni pristup operativnom riziku	-
Standardizirani / Alternativni standardizirani pristup operativnom riziku	2.331
Napredni pristupi operativnom riziku	3.570
DODATNI IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZBOG FIKSNIH OPĆIH TROŠKOVA	-
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU ZA PRILAGODBU KREDITNOM VREDNOVANJU	12
Napredna metoda	-
Standardizirana metoda	12
Na temelju metode originalne izloženosti	-
UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU POVEZAN S VELIKIM IZLOŽENOSTIMA KOJE PROIZLAZE IZ STAVKI U KNJIZI TRGOVANJA	-
OSTALI IZNOSI IZLOŽENOSTI RIZIKU	-

5. Kapitalni zahtjevi (nastavak)

5.2. Kapitalni zahtjevi prema Uredbi (nastavak)

U nastavku je tablični prikaz 8% iznosa izloženosti ponderirane rizikom za svaku od kategorija izloženosti iz članka 12. Uredbe 575/2013.

Tablica 4. 8% izloženosti ponderirane rizikom

(u milijunima kuna)	iznos
Standardizirani pristup	
Središnje države ili središnje banke	109
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	103
Subjekti javnog sektora	6
Multilateralne razvojne banke	-
Međunarodne organizacije	-
Institucije	247
Trgovačka društva	1.417
Stanovništvo	1.696
Osigurane nekretninama	143
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	273
Visokorizične stavke	4
Pokrivene obveznice	-
Potraživanja prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-
Subjekti za zajednička ulaganja (CIU)	7
Vlasnička ulaganja	10
Ostale stavke	111
Sekuritizacijske pozicije u skladu sa standardiziranim pristupom	-
UKUPNO	4.126

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik

U cilju primjerenog utvrđivanja gubitaka koji proizlaze iz preuzetog kreditnog rizika, Banka, u skladu s Odlukom HNB-a o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza te sukladno internim pravilima raspoređuje potraživanja u tri šire kategorije (bez obzira na to da li je riječ o pojedinačno značajnim izloženostima ili izloženostima koje pripadaju portfelju malih kredita), a to su:

- plasmani za koje nisu identificirani dokazi o umanjenju njihove vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (rizična skupina A);
- plasmani za koje su identificirani dokazi o djelomičnom umanjenju njihove vrijednosti, odnosno djelomično nadoknadivi plasmani (rizične skupine B1, B2 i B3);
- plasmani za koje su identificirani dokazi o umanjenju vrijednosti u visini njihove nominalne knjigovodstvene vrijednosti, odnosno potpuno nenadoknadivi plasmani (rizična skupina C).

Dokaze o postojanju gubitka i potrebi umanjenja vrijednosti predstavlja pojava jednog ili više prošlih događaja koji nepovoljno utječu na urednost podmirivanja obveza dužnika prema Banci, a koji su se pojavili od trenutka početnog priznavanja potraživanja do njegove ponovne procjene. Dokazima o gubicima se smatraju:

- evidentne znatne financijske teškoće dužnika;
- kršenje ugovora, primarno neurednost u podmirivanju obveza prema Banci (nenaplaćena potraživanja iznad praga materijalnosti od HRK 1750 kuna, a u kontinuitetu starija od 90 dana) te restrukturiranja potraživanja uslijed značajnog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika;
- postojanje realne vjerojatnosti pokretanja stečajnog postupka ili poduzimanje druge pravne radnje (financijske reorganizacije) koja je uzrokovana financijskim stanjem dužnika.

Ako dokaz o gubitku ne postoji, potraživanja se raspoređuju u rizičnu skupinu A. Banka provodi umanjenje vrijednosti plasmana klasificiranih u rizičnu skupinu A, a na račun latentnih gubitaka koji su se već ostvarili u portfelju, ali još nisu jednoznačno identificirani, tj. još nisu povezani s nekim određenim plasmanima odnosno izvanbilančnim obvezama. Umanjenje vrijednosti provodi se i knjiži na skupnoj osnovi, a temeljem procjene gubitaka provedene za pojedine homogene segmente portfelja sastavljene na temelju sličnosti plasmana s obzirom na vrstu odnosno tip klijenta, vrstu proizvoda te prisutnost instrumenata osiguranja. Za procjenu latentnih gubitaka Banka je odabrala IBNR (engl. incurred but not reported) pristup kojim se procjenjuje iznos ostvarenih, ali još uvijek neidentificiranih odnosno nezabilježenih gubitaka koji se u kontekstu odabrane metodologije često nazivaju i IBNR gubicima. Za ove gubitke nije identificiran objektivan dokaz o postojanju (engl. objective evidence of impairment, IAS 39) u trenutku procjene nadoknadivosti portfelja, ali temeljem ranijeg iskustva Banke sigurno je da su neki gubici već nastupili (engl. incurred losses) iako nisu jednoznačno identificirani standardnim mjerama kvalitete kreditnog portfelja i povezani sa konkretnim plasmanima. Sukladno regulatornim pravilima, Banka izdvaja ispravke vrijednosti u minimalnom iznosu od 0,80% od ukupnih potraživanja raspoređenih u ovu skupinu.

Za procjene gubitaka po B i C portfelju Banka koristi metodu diskontiranog novčanog toka pri čemu ju primjenjuje individualno za sve pojedinačno značajne izloženosti. Izloženosti koje nisu pojedinačno značajne (portfelj stanovništva i portfelj odobren poduzećima do ukupne izloženosti na razini grupe povezanih osoba od HRK 1.5m) Banka, u skladu sa industrijskim standardima i smjernicama matične banke, procjenjuje primjenom interne metodologije koja se bazira na LGD stopama, a sa sljedećim ciljevima:

- standardizacija procjene očekivane naplate uz eliminiranje iskustvenih pretpostavki;
- pojednostavljenje izračuna potrebnih ispravaka vrijednosti;
- precizno mjerenje gubitaka po segmentima portfelja.

Osim LGD stopa, interna metodologija uvažava sva regulatorna ograničenja propisana Odlukom o klasifikaciji (vezano uz propisane raspone ispravaka vrijednosti u ovisnosti o danima kašnjenja, iznosu izloženosti, vrsti izloženosti i slično).

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

U nastavku je tablični prikaz ukupnih i prosječnih iznosa izloženosti nakon računovodstvenog prebijanja te bez uzimanja u obzir učinaka tehnika smanjenja kreditnog rizika, razvrstanih prema različitim kategorijama izloženosti.

Tablica 5. Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstani prema različitim kategorijama izloženosti

(u milijunima kuna)	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke		Derivatni financijski instrumenti	
	ukupan iznos	prosječ. iznos*	ukupan iznos	prosječ. iznos*	ukupan iznos	prosječ. iznos*	ukupan iznos	prosječ. iznos*
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	12.109	11.844	7.326	7.495	-	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	14.475	14.755	186	164	6.120	6.347	3	3
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	6.508	7.400	100	59	287	285	4	3
Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja	127	168	-	-	-	-	-	-
Visokorizične izloženosti	27	27	-	-	4	4	-	-
Izloženosti prema institucijama	7.568	7.089	-	-	688	698	25	39
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale stavke	3.496	3.640	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	4.689	4.721	-	-	238	238	-	-
Izloženosti prema stanovništvu	20.477	21.255	-	-	5.687	5.582	-	-
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj samoupravi	1.194	1.180	44	54	53	61	-	-
Izloženosti osigurane nekretninama	4.424	4.258	-	-	10	12	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	90	90	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	75.184	76.427	7.656	7.772	13.087	13.227	32	45

* prosječno stanje izloženosti tijekom 2015. godine.

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Za potrebe objave informacija iz članka 442. stavaka (d) i (e) Uredbe Grupa PBZ smatra da su sljedeće kategorije izloženosti značajne:

- izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama,
- izloženosti prema trgovačkim društvima,
- izloženosti prema institucijama,
- izloženosti prema subjektima javnog sektora,
- izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza i
- izloženosti prema stanovništvu.

U nastavku su tablični prikazi geografske distribucije i podjele prema vrstama djelatnosti izloženosti prema navedenim kategorijama izloženosti.

Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Tablica 6. Geografska distribucija izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	11.512	7.165	-	-
Rezidenti - RH	11.603	7.165	-	-
Nerezidenti - EU	597	161	-	-
UKUPNO	12.109	7.326	-	-

Tablica 7. Distribucija izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama po vrsti djelatnosti

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos
Središnje banke	8.558	-	-	-
Središnje države	3.551	7.326	-	-
UKUPNO	12.109	7.326	-	-

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti prema trgovačkim društvima

Tablica 8. Geografska distribucija izloženosti prema trgovačkim društvima

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	4.976	41	3.380	3
Primorsko goranska županija	1.145	145	246	-
Splitsko dalmatinska županija	1.043	-	283	-
Istarska županija	825	-	241	-
Osječko baranjska županija	588	-	133	-
Zadarska županija	399	-	54	-
Dubrovačko neretvanska županija	390	-	65	-
Zagrebačka županija	379	-	223	-
Varaždinska županija	352	-	57	-
Međimurska županija	237	-	109	-
Vukovarsko srijemska županija	223	-	80	-
Koprivničko križevačka županija	211	-	46	-
Brodsko posavska županija	184	-	184	-
Sisačko moslavačka županija	158	-	21	-
Krapinsko zagorska županija	143	-	44	-
Požeško slavonska županija	132	-	13	-
Bjelovarsko bilogorska županija	112	-	6	-
Karlovačka županija	106	-	40	-
Ličko senjska županija	60	-	16	-
Šibensko kninska županija	60	-	5	-
Virovitičko podravska županija	41	-	4	-
Rezidenti - RH	11.764	186	5.250	3
Nerezidenti - EU	3	-	98	-
Nerezidenti - ostalo	2.708	-	772	-
UKUPNO	14.475	186	6.120	3

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti prema trgovačkim društvima (nastavak)

Tablica 9. Distribucija izloženosti prema trgovačkim društvima po vrsti djelatnosti

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti	
	<i>od čega: izloženosti prema malim i srednjim poduzećima</i>		iznos	<i>od čega: izloženosti prema malim i srednjim poduzećima</i>		iznos	iznos
	iznos	iznos		iznos	iznos		
(u milijunima kuna)							
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	3.509	1.300	-	-	985	479	-
Prerađivačka industrija	2.151	1.162	68	-	2.076	439	-
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.653	996	-	-	54	44	-
Prijevoz i skladištenje	1.102	293	77	72	304	122	-
Poslovanje nekretninama	1.076	241	24	-	54	8	-
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	835	138	17	-	286	42	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	831	519	-	-	110	67	-
Građevinarstvo	763	446	-	-	1.267	652	-
Rudarstvo i vađenje	749	237	-	-	267	81	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	448	338	-	-	385	102	-
Ostale uslužne djelatnosti	287	80	-	-	114	29	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	276	2	-	-	51	1	3
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	246	180	-	-	45	33	-
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	203	166	-	-	18	18	-
Umjetnost, zabava i rekreacija	108	92	-	-	26	26	-
Informacije i komunikacije	99	56	-	-	58	31	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	71	34	-	-	9	8	-
Obrazovanje	62	16	-	-	2	2	-
Ostale djelatnosti	6	-	-	-	9	2	-
UKUPNO	14.475	6.296	186	72	6.120	2.186	3

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti prema institucijama

Tablica 10. Geografska distribucija izloženosti prema institucijama

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	317	-	89	13
Splitsko dalmatinska županija	24	-	-	-
Primorsko goranska županija	4	-	-	-
Istarska županija	-	-	22	-
Rezidenti - RH	345	-	111	13
Nerezidenti - EU	6.245	-	460	12
Nerezidenti - ostalo	978	-	117	-
UKUPNO	7.568	-	688	25

Tablica 11. Distribucija izloženosti prema institucijama po vrsti djelatnosti

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	7.568	-	688	25
UKUPNO	7.568	-	688	25

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti prema subjektima javnog sektora

Tablica 12. Geografska distribucija izloženosti prema subjektima javnog sektora

(u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	4.364	-	226	-
Splitsko dalmatinska županija	203	-	-	-
Sisačko moslavačka županija	33	-	-	-
Primorsko goranska županija	25	-	1	-
Zadarska županija	16	-	-	-
Dubrovačko neretvanska županija	16	-	-	-
Varaždinska županija	7	-	4	-
Istarska županija	7	-	-	-
Karlovačka županija	6	-	-	-
Šibensko kninska županija	4	-	-	-
Međimurska županija	4	-	2	-
Ličko senjska županija	2	-	-	-
Bjelovarsko bilogorska županija	1	-	-	-
Osječko baranjska županija	1	-	2	-
Koprivničko križevačka županija	-	-	3	-
Rezidenti - RH	4.689	-	238	-
Nerezidenti - EU	-	-	-	-
Nerezidenti - ostalo	-	-	-	-
UKUPNO	4.689	-	238	-

Tablica 13. Distribucija izloženosti prema subjektima javnog sektora po vrsti djelatnosti

(u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Građevinarstvo	3.731	-	223	-
Obrazovanje	308	-	1	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	279	-	3	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	142	-	-	-
Prijevoz i skladištenje	139	-	1	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	88	-	9	-
Ostale djelatnosti	2	-	1	-
UKUPNO	4.725	-	164	-

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti prema stanovništvu

Tablica 14. Geografska distribucija izloženosti prema stanovništvu

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	4.043	-	1.231	-
Primorsko goranska županija	1.623	-	500	-
Splitsko dalmatinska županija	1.595	-	395	-
Osječko baranjska županija	1.387	-	359	-
Zagrebačka županija	1.289	-	281	-
Sisačko moslavačka županija	1.018	-	311	-
Istarska županija	879	-	181	-
Međimurska županija	796	-	344	-
Vukovarsko srijemska županija	778	-	241	-
Brodsko posavska županija	736	-	309	-
Dubrovačko neretvanska županija	654	-	172	-
Karlovačka županija	585	-	168	-
Krapinsko zagorska županija	525	-	103	-
Varaždinska županija	525	-	105	-
Zadarska županija	442	-	82	-
Bjelovarsko bilogorska županija	354	-	127	-
Ličko senjska županija	280	-	87	-
Šibensko kninska županija	278	-	77	-
Koprivničko križevačka županija	241	-	52	-
Požeško slavonska županija	192	-	72	-
Virovitičko podravska županija	152	-	43	-
Rezidenti - RH	18.372	-	5.240	-
Nerezidenti - EU	61	-	47	-
Nerezidenti - ostalo	2.044	-	400	-
UKUPNO	20.477	-	5.687	-

Tablica 15. Podjela izloženosti prema stanovništvu po vrsti djelatnosti

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos
Fizičke osobe	20.477	-	5.687	-
UKUPNO	20.477	-	5.687	-

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza

Tablica 16. Geografska distribucija izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza

(u milijunima kuna)	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	2.132	100	222	4
Splitsko dalmatinska županija	515	-	10	-
Osječko baranjska županija	494	-	20	-
Primorsko goranska županija	351	-	-	-
Sisačko moslavačka županija	291	-	1	-
Zagrebačka županija	256	-	-	-
Međimurska županija	256	-	15	-
Istarska županija	227	-	1	-
Varaždinska županija	223	-	7	-
Vukovarsko srijemska županija	208	-	-	-
Brodsko posavska županija	191	-	-	-
Krapinsko zagorska županija	175	-	-	-
Dubrovačko neretvanska županija	155	-	-	-
Karlovačka županija	115	-	1	-
Zadarska županija	102	-	-	-
Bjelovarsko bilogorska županija	95	-	-	-
Koprivničko križevačka županija	89	-	-	-
Ličko senjska županija	49	-	-	-
Virovitičko podravska županija	45	-	-	-
Šibensko kninska županija	37	-	-	-
Požeško slavonska županija	36	-	1	-
Rezidenti - RH	6.042	100	278	4
Nerezidenti - EU	1	-	3	-
Nerezidenti - ostalo	465	-	6	-
UKUPNO	6.508	100	287	4

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza (nastavak)

Tablica 17. Podjela izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza po vrsti djelatnosti

	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti	
	<i>od čega: izloženosti prema malim i srednjim poduzećima</i>		iznos	<i>od čega: izloženosti prema malim i srednjim poduzećima</i>		iznos	iznos
	iznos	iznos		iznos	iznos		
(u milijunima kuna)							
Građevinarstvo	866	421	54	54	192	75	-
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	862	558	13	-	30	20	-
Prerađivačka industrija	622	292	-	-	3	-	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	258	75	33	-	7	4	-
Informacije i komunikacije	233	150	-	-	31	-	-
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	146	146	-	-	-	-	-
Rudarstvo i vađenje	138	77	-	-	5	-	-
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	121	53	-	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	110	80	-	-	-	-	-
Prijevoz i skladištenje	52	38	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	28	14	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	27	9	-	-	8	8	-
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	23	23	-	-	2	2	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	13	-	-	-	-	-	4
Umjetnost, zabava i rekreacija	8	2	-	-	-	-	-
Ostalo*	3.001	51	-	-	9	-	-
UKUPNO	6.508	1.991	100	54	287	109	4

* uključuje izloženosti prema fizičkim osobama i prema ostalim djelatnostima.

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

U nastavku je dan tablični prikaz preostalog roka do dospijea za sve izloženosti, prema kategorijama izloženosti.

Tablica 18. Preostali rok do dospijea za sve izloženosti

(u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama				
do 90 dana	8.842	699	-	-
od 91 do 180 dana	1	1.982	-	-
od 181 dana do 1 godine	529	2.629	-	-
> 1 godine	2.737	2.016	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima				
do 90 dana	1.677	-	1.599	3
od 91 do 180 dana	1.352	-	1.231	-
od 181 dana do 1 godine	1.830	-	1.804	-
> 1 godine	9.616	186	1.486	-
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza				
do 90 dana	2.226	13	61	-
od 91 do 180 dana	224	-	73	1
od 181 dana do 1 godine	136	-	71	3
> 1 godine	3.922	87	82	-
Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja				
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	127	-	-	-
Visokorizične izloženosti				
do 90 dana	27	-	4	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
Izloženosti prema institucijama				
do 90 dana	7.566	-	506	25
od 91 do 180 dana	2	-	159	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	18	-
> 1 godine	-	-	5	-
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama				
do 90 dana	-	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Tablica 18. Preostali rok do dospjeća za sve izloženosti (nastavak)

(u milijunima kuna)	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Derivatni financijski instrumenti
	iznos	iznos	iznos	iznos
Ostale stavke				
do 90 dana	2.069	-	-	-
od 91 do 180 dana	28	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	479	-	-	-
> 1 godine	920	-	-	-
Izloženosti prema subjektima javnog sektora				
do 90 dana	20	-	2	-
od 91 do 180 dana	1	-	1	-
od 181 dana do 1 godine	5	-	11	-
> 1 godine	4.663	-	224	-
Izloženosti prema stanovništvu				
do 90 dana	3.820	-	5.199	-
od 91 do 180 dana	506	-	182	-
od 181 dana do 1 godine	565	-	129	-
> 1 godine	15.586	-	177	-
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj samoupravi				
do 90 dana	32	-	-	-
od 91 do 180 dana	6	17	26	-
od 181 dana do 1 godine	13	27	13	-
> 1 godine	1.143	-	14	-
Izloženosti osigurane nekretninama				
do 90 dana	3	-	2	-
od 91 do 180 dana	2	-	1	-
od 181 dana do 1 godine	8	-	2	-
> 1 godine	4.411	-	5	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima				
do 90 dana	90	-	-	-
od 91 do 180 dana	-	-	-	-
od 181 dana do 1 godine	-	-	-	-
> 1 godine	-	-	-	-
UKUPNO	75.184	7.656	13.087	32

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Grupa definira dospjele zajmove i predujmove kao zajmove za koje je ugovoreno plaćanje po kamati i/ili glavnici dospjelo. Dospjelo je ono potraživanje za koje je nastupio rok za ispunjenje dužnikove obveze nastale temeljem ugovora, sudske odluke ili zakona.

U nastavku je tablični prikaz izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja, specifični i opći ispravci vrijednosti te njihove promjene tijekom izvještajnog razdoblja po djelatnostima i geografskim područjima

Tablica 19. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja, specifični i opći ispravci vrijednosti te njihove promjene tijekom izvještajnog razdoblja po geografskim područjima

	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja*	Stanje specifičnih ispravaka vrijednosti	Stanje općih ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) specifičnih ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) općih ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Grad Zagreb	2.524	1.107	(1.481)	(368)	80	(127)	(165)
Splitsko dalmatinska županija	515	282	231	(49)	29	6	59
Osječko baranjska županija	502	286	291	(33)	5	4	37
Primorsko goranska županija	344	192	179	(54)	15	3	53
Sisačko moslavačka županija	284	96	142	(17)	(7)	6	30
Međimurska županija	264	165	155	(16)	13	2	21
Zagrebačka županija	248	142	126	(29)	10	6	50
Varaždinska županija	227	154	136	(16)	7	3	32
Istarska županija	227	139	122	(34)	13	-	26
Vukovarsko srijemska županija	201	61	123	(16)	26	2	21
Brodsko posavska županija	183	121	111	(16)	6	2	22
Krapinsko zagorska županija	170	99	96	(10)	5	2	19

* uključuje izloženosti svih rizičnih skupina (A, B i C).

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Tablica 19. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja, specifični i opći ispravci vrijednosti te njihove promjene tijekom izvještajnog razdoblja po geografskim područjima

	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja*	Stanje specifičnih ispravaka vrijednosti	Stanje općih ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) specifičnih ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) općih ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Dubrovačko neretvanska županija	153	97	91	(18)	5	2	24
Karlovačka županija	112	73	61	(10)	8	2	17
Zadarska županija	107	64	53	(16)	2	-	17
Bjelovarsko bilogorska županija	93	59	58	(6)	3	2	18
Koprivničko križevačka županija	88	59	51	(9)	11	1	8
Ličko senjska županija	47	27	25	(5)	-	1	5
Virovitičko podravska županija	45	30	26	(3)	-	1	5
Šibensko kninska županija	36	22	18	(5)	4	1	9
Požeško slavonska županija	35	21	17	(6)	1	-	5
Rezidenti - RH	6.405	3.296	(3.593)	(736)	236	(81)	(643)
Nerezidenti - EU	5	2	3	(36)	-	5	-
Nerezidenti - ostalo	26	32	17	(22)	2	12	2
UKUPNO	6.436	3.330	(3.613)	(794)	238	(64)	(645)

* uključuje izloženosti svih rizičnih skupina (A, B i C).

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Tablica 20. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja, specifični i opći ispravci vrijednosti te njihove promjene tijekom izvještajnog razdoblja po značajnim djelatnostima

	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja**	Stanje specifičnih ispravaka vrijednosti	Stanje općih ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) specifičnih ispravaka vrijednosti	Troškovi (prihodi od ukinutih) općih ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Građevinarstvo	1.021	355	(476)	(45)	76	(5)	(33)
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	808	578	(526)	(79)	36	(5)	(24)
Prerađivačka industrija	625	336	(397)	(102)	(4)	13	(12)
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	298	155	(153)	(16)	(41)	1	(2)
Informacije i komunikacije	265	25	(104)	(3)	(13)	-	(3)
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	146	147	(100)	(2)	-	-	-
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	121	57	(43)	(41)	5	(3)	(10)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	73	77	(53)	(20)	1	(2)	(4)
Prijevoz i skladištenje	34	44	(27)	(31)	2	(5)	(6)
Poslovanje nekretninama	32	31	(15)	(24)	6	6	(2)
Rudarstvo i vađenje	30	17	(18)	(6)	-	1	(1)
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	26	22	(17)	(5)	(2)	(1)	(1)
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	21	18	(15)	(4)	(1)	-	(11)
Ostalo*	2.936	1.468	(1.669)	(416)	173	(64)	(536)
UKUPNO	6.436	3.330	(3.613)	(794)	238	(64)	(645)

* uključuje izloženosti prema fizičkim osobama i prema ostalim djelatnostima.

** uključuje izloženosti svih rizičnih skupina (A, B i C).

6. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik (nastavak)

Grupa izdvaja specifične i opće ispravke vrijednosti po plasmanima i izvanbilančnim stavkama, odvojeno. Ispravak vrijednosti plasmana jest iznos identificiranih gubitaka za plasmane za koje postoje dokazi o umanjenju njihove vrijednosti (plasmani rizičnih skupina B i C) kao i iznos gubitaka za plasmane za koje nema dokaza o umanjenju njihove vrijednosti na pojedinačnoj osnovi, ali za koje se na temelju iskustva procjenjuje da postoje kao latentni gubici u portfelju plasmana rizične skupine A. Odnosno, ako dokaz o gubitku ne postoji potraživanja će se rasporediti u rizičnu skupinu A i Grupa PBZ će izdvojiti ispravke vrijednosti na skupnoj osnovi. Ako dokaz o gubitku postoji, potraživanja se raspoređuju u rizične skupine B ili C. Za plasmane klasificirane kao B ili C izdvajaju se specifični ispravci vrijednosti.

U nastavku je tablični prikaz promjena u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti.

Tablica 21. Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezervacija	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezervacija tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Smanjenja ispravaka vrijednosti/u kinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Završno stanje ispravaka vrijednosti i rezervacija
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos	iznos
Ispravci vrijednosti plasmana	3.955	2.052	(42)	(645)	(1.802)	3.518
Rezerviranja za identificirane gubitke za klasične izvanbilančne stavke	107	70	-	-	(82)	95
Ispravci vrijednosti plasmana na skupnoj osnovi	717	-	-	-	(76)	641
Rezerviranja na skupnoj osnovi za klasične izvanbilančne stavke	141	12	-	-	-	153

7. Politika primitaka

7.1. Informacije o postupku odlučivanja pri određivanju politike primitaka

Privredna banka Zagreb d.d. odlukom Nadzornog odbora Banke, a u skladu sa zakonskim propisima RH, statutom Banke i smjernicama matične banke osnovala je Odbor za primitke, koji je sastavljen od tri člana Nadzornog odbora, od kojih je jedan predsjednik Odbora. Odbor je konstituiran na način da može kompetentno i neovisno odlučivati o politici i praksi naknada i učinaka naknada na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnosti.

Tajnik Odbora za primitke je viši izvršni direktor Ljudskih resursa i Organizacije, a u njegovoj odsutnosti, pomoćnik višeg izvršnog direktora ispunjava ulogu tajnika Odbora.

Odbor za primitke priprema odluke za Nadzorni odbor o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koje Banka utvrdi za sve svoje zaposlenike u poslovnoj godini za određeni period ocjenjivanja, na pojedinačnoj osnovi o primicima članova Uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija, o smanjenju ili neplaćanju varijabilnog dijela primitaka zaposlenika, uključujući i primjenu „malus“ ili „clawback“ mehanizama, ako dođe do značajnog narušavanja uspješnosti ili ostvarivanja gubitaka Banke.

Odbor za primitke dužan je:

- neovisno procjenjivati načela primitaka i pružati podršku Nadzornom odboru Banke pri donošenju i redovitom preispitivanju temeljnih načela Politike primitaka za određene funkcije, kao i njihova utjecaja na upravljanje rizicima, jamstvenim kapitalom i likvidnošću; nalazi Odbora dostavljaju se Nadzornom odboru Banke;
- najmanje jednom godišnje preispitati Politiku primitaka i ocijeniti usklađenost provođenja Politike primitaka s politikama i mogućim procedurama Banke vezanim uz primitke te s relevantnim propisima, standardima, načelima i kodeksima te je u taj postupak dužan uključiti kontrolne funkcije Banke. Izvješće o obavljenom postupku mora se dostaviti Upravi i Nadzornom odboru Banke te osobama odgovornima za rad kontrolnih funkcija. Ako se utvrde nedostaci u Politici primitaka ili njezinu provođenju, Nadzorni odbor dužan je bez odgađanja donijeti plan otklanjanja tih nedostataka te započeti ostvarivanje tog plana;
- pružati podršku i savjetovati Upravu Banke u izradi Politike primitaka;
- osiguravati da Banka najmanje jednom godišnje formalno provede nekoliko različitih scenarija za potrebe testiranja utjecaja budućih vanjskih i unutarnjih događaja na Politiku primitaka i provođenje te politike, kao i da provede retroaktivno testiranje;
- davati prijedloge Nadzornom odboru Banke vezano uz traženje konzultantskih usluga u pogledu Politike primitaka i njene provedbe; i
- pripremati odluke Nadzornog odbora o ukupnom iznosu varijabilnih primitaka koji Banka utvrđuje za sve zaposlenike u poslovnoj godini za određeno razdoblje procjene, na pojedinačnoj osnovi o primicima članova Uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija i o smanjenju ili ukidanju varijabilnih primitaka zaposlenicima, uključujući aktiviranje odredbi o malusu ili povratu primitaka ako dođe do značajnog narušavanja uspješnosti ili ostvarivanja gubitka Banke.

Odbor za primitke uspostavljen je na način koji mu omogućuje donošenje stručne i neovisne prosudbe o politikama i praksama vezanim uz primitke te o utjecaju primitaka na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću. Pri obavljanju svojih poslova Odbor za primitke dužan je uzeti u obzir dugoročne interese dioničara, investitora i ostalih zainteresiranih strana u Banci te javni interes.

Tijekom 2015. godine održane su četiri sjednice Odbora za primitke.

7. Politika primitaka (nastavak)

7.2. Informacije o vezi između plaće i uspješnosti

Kod mjerenja radne uspješnosti naglasak je na usklađenosti kriterija ocjenjivanja koji se odnose na financijske, objektivne rezultate i one koji osiguravaju odgovorno poslovanje i dugoročnu održivost te stavljaju u fokus smanjenje rizika poslovanja.

Mjerenje radne uspješnosti strateško-izvršnog menadžmenta temelji se na MBO (Management By Objectives) sustavu i vrednovanju ostvarenja objektivnih zadanih ciljeva. Evaluiraju se 4 godišnja cilja (KPI-Ključni Pokazatelji Uspješnosti) pri čemu dva cilja pripadaju poslovnim ciljevima koji imaju izravni efekt na financijske rezultate Banke (ciljevi iz operativne kategorije), a preostala dva se odnose na ciljeve koji nemaju izravni financijski efekt, već su usmjereni na kontrolu tekućih i potencijalnih rizika, unapređenje kvalitete odnosa prema klijentima te odgovornost prema svim uključenim stranama (ciljevi iz kategorije dugoročne održivosti).

Ukupna ocjena radne uspješnosti predstavlja prosjek postotka ispunjenja ciljeva iz operativne kategorije i ciljeva iz kategorije dugoročne održivosti te se kroz proces godišnjeg postavljanja i vrednovanja ciljeva obvezno balansira usmjerenost strateško-izvršnog menadžmenta na ostvarenje financijskih ciljeva te na ostvarenje ciljeva dugoročne održivosti. Na taj način i kroz sam proces mjerenja radne uspješnosti, kroz svoje individualne ciljeve, strateški menadžment aktivno uvodi kontrolu rizika i odgovornost poslovanja u ciljeve i zadatke Bančinog svakodnevnog poslovanja.

Korelacija između primitaka, uspješnosti i rizika za sve zaposlenike osigurana je kroz:

- određivanje primjerenog odnosa između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primitaka;
- primjenu načela selektivnosti pri dodjeli varijabilnog dijela;
- 'načelo financijske održivosti' sukladno kojem dodjela bonusa ovisi o uspješnosti Grupe, odnosno ostvarenju prihoda od redovnog poslovanja prije oporezivanja;
- mehanizam solidarnosti sukladno ostvarenim rezultatima prema kojem dodjela bonusa ovisi o cjelokupnoj uspješnosti Grupe te dijelom o uspješnosti određene organizacijske jedinice, mjereno prema stupnju očekivanog doprinosa Grupi u prihodu od redovnog poslovanja prije oporezivanja;
- adekvatnu razinu kapitala i
- kvantitativno (profitabilnost, rast, produktivnost, trošak rizika/održivost) i kvalitativno (strateške aktivnosti, projekti, menadžerske kvalitete) mjerenje uspješnosti do nivoa pojedinca.

Varijabilna nagrada podliježe naknadnim mehanizmima korekcije – „malus“ ili „clawback“ mehanizmu koji među ostalim odgovaraju i odražavaju razinu rizika, sve do točke kada se nagrada značajno smanjuje ili poništava na nulu, kako u slučaju negativnih rezultata, tako i u slučaju rezultata koji su bitno ispod predviđanja.

7. Politika primitaka (nastavak)

7.3. Najvažnije značajke sustava primitaka

Opis kategorija radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije

U svrhu određenja zaposlenika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije Banka je provela sveobuhvatnu i dokumentiranu analizu rizika kojom je obuhvaćeno više rukovodstvo, osobe koje preuzimaju rizik, rukovoditelji kontrolnih funkcija i ljudskih resursa te su definirani su zaposlenici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije kako slijedi:

- predsjednik Uprave Banke,
- član Uprave nadležan za Područje financijskog poslovanja,
- član Uprave nadležan za Poslovanje s velikim poduzećima i investicijsko bankarstvo,
- član Uprave nadležan za Poslovanje s malim i srednjim poduzećima,
- član Uprave nadležan za Poslovanje sa stanovništvom,
- član Uprave nadležan za Grupu poslova za upravljanje i kontrolu rizika,
- član Uprave nadležan za Područje operativnog poslovanja,
- viši izvršni direktor Riznice i ALM;
- viši izvršni direktor Sektora za procjenu kreditnog rizika;
- viši izvršni direktor Sektora za upravljanje rizicima;
- viši izvršni direktor Ljudskih resursa i organizacije;
- viši izvršni direktor Područja financijskog poslovanja (CFO);
- pomoćnik višeg izvršnog direktora Riznice i ALM;
- izvršni direktor Sektora za naplatu potraživanja;
- izvršni direktor Pravnih poslova;
- izvršni direktor Ureda za validaciju;
- izvršni direktor Praćenja usklađenosti i sprječavanja pranja novca;
- izvršni direktor Unutarnje revizije;
- predsjednik Uprave društva PBZ Card d.o.o. (članica PBZ Grupe)

Za upravljanje svim rizicima odgovornost snosi Uprava Banke, pri čemu se posebna ovlaštenja delegiraju na odgovarajuća nadzorna tijela, uz koja se definiraju i ključni organizacijski dijelovi koji provode strateške odredbe. Dodatna provedba djelotvornog sustava unutarnjih kontrola je osigurana prisutnošću uspostavljenih kontrolnih funkcija.

Opis i obrazloženje primjene odgode primitaka, zadržavanja primitaka te kriterija za prijenos prava iz instrumenata, po pojedinim kategorijama radnika

Banka će odgoditi značajan udio varijabilnog dijela primitaka na primjereno razdoblje. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se odgoditi određuje se u skladu s karakterom poslovanja Banke, rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena, pozicijom i odgovornostima određenog radnika, iznosu varijabilnih primitaka tog radnika i količini rizika koju taj radnik može preuzeti.

Banka će odgoditi plaćanje od 40 do 60 posto varijabilnog dijela primitaka, ovisno o visini varijabilnog dijela. Razdoblje odgode varijabilnog dijela primitaka je tri godine, nakon dospijeca komponente koja se isplaćuje unaprijed.

7. Politika primitaka (nastavak)

7.3. Najvažnije značajke sustava primitaka

Pri isplati odgođenih primitaka primjenjuje se načelo pravilnog vremenskog razgraničavanja, a isti se ne smiju isplaćivati češće od jedanput godišnje na način i u instrumentima definiranim važećim politikama, aktima i odlukama matične banke te pozitivnim pravnim propisima Republike Hrvatske.

Banka će značajan udio varijabilnog dijela primitaka, odgođenog i neodgođenog dijela, isplatiti u obliku instrumenata. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se isplatiti u obliku instrumenata određuje se u skladu s pozicijom i odgovornostima određenog radnika, iznosom varijabilnih primitaka tog radnika i količinom rizika koju taj radnik može preuzeti. Najmanje 50 posto svakog varijabilnog primitka mora se sastojati od financijskih instrumenata.

Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih primitaka koje upotrebljava kreditna institucija

Varijabilni primici jesu primici koji ovise o uspješnosti zaposlenika, organizacijskog dijela Banke ili o drugim ugovorenim kriterijima, a imaju za krajnji cilj nagraditi postignute rezultate te su bazirani na utvrđivanju izravne veze između nagrade i kratkoročnog, odnosno dugoročnog učinka.

Varijabilni primici odražavaju uspješnost koja je održiva i prilagođena rizicima, kao i uspješnost koja nadmašuje standard očekivan u skladu s opisom radnog mjesta pojedinog zaposlenika.

U svrhu primjerenog upravljanja kombinacijom fiksnog i varijabilnog dijela primitaka, poštuju se slijedeći principi:

- razlikovanje između različitih kategorija zaposlenika i osoba, a pogotovo onih pojedinaca koji se smatraju „ključnim osobama“, u svrhu uvažavanja težine razine utjecaja na postignute rezultate te na rizik; prvenstveno, težina varijabilne komponente je značajnije ograničena nego što je to slučaj kod osoba koje su zaposlene u kontrolnim jedinicama;
- razlikovanje prema grupama stručnosti, to jest unutar sfere poslovanja, konzistentno s postignutim rezultatima koji su utvrđeni analizom karakterističnih referentnih mjera (benchmark-a), čime se nadalje osigurava poštivanje kriterija unutarnje jednakosti, zahvaljujući korištenju zajedničkih referenci za svaku pojedinu kategoriju zaposlenika i osoba osoblja;
- veća težina varijabilne komponente za ključne resurse te 'top management' sa svrhom zadržavanja ključnih resursa;
- unaprijed ograničeni maksimalni iznos nagrada, sa osiguranjem financijske održivosti politike naknada te sprječavanja preuzimanja prekomjernog rizika usmjerenog na maksimalno povećanje kratkoročnih rezultata;
- usklađivanje s obzirom na tržišnu praksu, kroz stalnu usporedbu s rezultatima ispitivanja plaća/naknada i to u svrhu vrednovanja kompetitivnog poravnanja s karakterističnim referentnim tržištem;
- usklađivanje nagrade na srednju vrijednost referentnog tržišta, sukladno smjernicama politike Grupe, bez da se time umanju važnost mogućnosti uvođenja odgovarajućih mehanizama razlikovanja za posebno kritične pozicije i/ili pozicije koje uključuju posebne menedžerske kvalitete.

7. Politika primitaka (nastavak)

7.3. Najvažnije značajke sustava primitaka

Opis načina na koji se pri mjerenju uspješnosti i utvrđivanju varijabilnih primitaka uzimaju u obzir rizici kojima je izložena ili bi mogla biti izložena kreditna institucija

Korelacija između naknade, uspješnosti i rizika za sve je zaposlenike osigurana kroz:

- uravnoteženu kombinaciju nagrađivanja (pay mix plaće) budući je fiksni dio dostatno visok, čime se omogućava da se varijabilni dio koji nije zajamčen može i značajnije smanjiti sve do nule i to u slučaju nastupanja niže navedenih uvjeta;
- postojanje tzv. „pragova“ za aktiviranje sustava poticaja s kojima slijede isplate povezanih bonusa; u tu se svrhu varijabilna komponenta za kratkoročan učinak izračunava temeljem pokazatelja kao što su EVA, koja odražava profitabilnost Grupe, dok se istovremeno uzima u obzir i procijenjeni rizik te trošak kapitala i prevladavanje osnovnog minimalnog praga sveukupno postignutih rezultata, gdje se svi navedeni pokazatelji uspješnosti koriste kao referentni;
- uvođenje strukturiranog mehanizma za financiranje promjenjive komponente (bonus „pool“), na temelju „načela financijske održivosti“, a koji odgovara iznosu koji će se dodijeliti za poticaje prema uspješnosti parametra Grupe, trenutno utvrđen kao prihod od redovnog poslovanja prije oporezivanja;
- korištenje mehanizma solidarnosti prema rezultatima Grupe i Sektora/Poslovne jedinice, prema kojem iznos ukupnih bonusa isplaćenih zaposlenicima svakog pojedinog organizacijskog dijela, dijelom ovisi o cjelokupnoj uspješnosti Grupe (što se odražava kroz veličinu bonus pool-a) te dijelom o uspješnosti određene Organizacijske jedinice, mjereno prema stupnju očekivanog doprinosa Grupi u prihodu od redovnog poslovanja prije oporezivanja;
- poštivanje načela simetrije, sukladno kojem je veličina isplaćenog bonusa striktno povezana uz ostvarene rezultate na razini Grupe, Poslovne jedinice, tj. pojedinca te koji se stoga mogu značajno smanjiti ili svesti na nulu u slučaju negativnih rezultata;
- uvođenje „načela usmjerenog nahođenja“ prema kojem predsjednik uprave društva (CEO) dobiva zadatak da određeni dio bonus pool-a Grupe (10 posto), koji je nakon postizanja praga ispunio uvjete za dodjelu, dodijeli direktijama koje su premašile svoje pragove za pristup bonusu i to kao dodatno priznanje za ostvarenu kvalitetu i razinu uspješnosti;
- poštivanje uvjeta za pristupanje bonusu predviđenih međunarodnim i nacionalnim propisima, to jest propisima na razini Grupe, postizanje potrebne razine adekvatnosti kapitala;
- korištenje prikladnih pokazatelja uspješnosti, tj. mjerenje uspješnosti iz više različitih perspektiva, kako kvantitativno (profitabilnost, rast, produktivnost, trošak rizika/održivosti) i kvalitativno (strateške aktivnosti ili projekti te menadžerske kvalitete), tako i prošireno na ostale parametre (Grupa/ Direkcija/Pojedinac);
- ocjena pojedinačnog ponašanja i pružene usluge koju priprema izravno nadređeni rukovoditelj zaposlenika te kroz koju je moguće dokazati razinu ostvarenja kvalitativnih/kvantitativnih ciljeva dodijeljenih kako menadžmentu, tako i ostalom ključnom osoblju.

U skladu s regulatornim smjernicama, Grupa PBZ primjenjuje adekvatnu kombinaciju naknade koja je prikladno uravnotežena na način da se:

- omogućiti fleksibilno upravljanje troškovima rada, budući se varijabilni dio može značajno smanjiti ili čak svesti na nulu, ovisno o ostvarenoj uspješnosti tijekom predmetne godine i
- obeshrabre ponašanja koja su usmjerena na postizanje kratkoročnih rezultata, a pogotovo ukoliko ista uključuju preuzimanje većih rizika.

7. Politika primitaka (nastavak)

7.4. Omjeri između fiksnih i varijabilnih primitaka

Politikom primitaka određen je primjereni odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primitaka za sve kategorije radnika te je određena primjerena gornja granica tog odnosa iznad koje isplata varijabilnih primitaka nije dopuštena. Odnos između fiksnog i varijabilnog dijela određuje se sukladno odredbama važeće politike nagrađivanja Grupe Intese Sanpaolo te važećim pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Za ključno osoblje, odnosno kategorije radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije i čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi prelaze iznos od 100.000 kuna, odnosno čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi prelaze 30 posto fiksnih primitaka na godišnjoj osnovi, definirana su posebna pravila vezano uz komponente varijabilnih naknada na način da:

- najmanje 40 posto naknade predmet je sustava odgođenog plaćanja na razdoblje od najmanje 3 godine;
- značajan dio od najmanje 50 posto se odgovarajuće uravnotežuje između dionica ili instrumenata povezanih s dionicama.

Odnos fiksnih i varijabilnih primitaka određen je na način da iznos varijabilnog dijela ne prelazi iznos fiksnog dijela ukupnih primitaka.

Značajan udio, najmanje 40 posto varijabilnog dijela primitaka odgađa se na primjereno razdoblje koje ne smije bit kraće od 3 (tri) godine. Pri isplati odgođenih primitaka primjenjuje se načelo pravilnog vremenskog razgraničavanja, a isti se ne smiju isplaćivati češće od jedanput godišnje na način i u instrumentima definiranim važećim politikama, aktima i odlukama matične banke te pozitivnim pravnim propisima Republike Hrvatske.

Banka će značajan udio varijabilnog dijela primitaka, odgođenog i neodgođenog dijela, isplatiti u obliku instrumenata. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se isplatiti u obliku instrumenata određuje se u skladu s pozicijom i odgovornostima određenog radnika, iznosom varijabilnih primitaka tog radnika i količinom rizika koju taj radnik može preuzeti. Najmanje 50 posto svakog varijabilnog primitka mora se sastojati od financijskih instrumenata.

Sastav odgođenog dijela naknade:

1. dio isplaćen s odgodom: 100 posto gotov novac;
2. dio isplaćen s odgodom: 100 posto financijski instrumenti;
3. dio isplaćen s odgodom: 50 posto financijski instrumenti te 50 posto gotov novac.

Odredbe o odgodi primitaka neće se primjenjivati na radnike čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi ne prelaze iznos od 100.000 kuna i na radnike čiji varijabilni primici na godišnjoj osnovi ne prelaze 30 posto fiksnih primitaka na godišnjoj osnovi.

U svrhu primjerenog upravljanja kombinacijom fiksnog i varijabilnog dijela primitaka, poštuju se slijedeći principi:

- razlikovanje između različitih kategorija zaposlenika i osoba, a pogotovo onih pojedinaca koji se smatraju „Ključnim osobama“, u svrhu uvažavanja težine razine utjecaja na postignute rezultate te na rizik; prvenstveno, težina varijabilne komponente je značajnije ograničena nego što je to slučaj kod osoba koje su zaposlene u kontrolnim jedinicama;
- razlikovanje prema grupama stručnosti, to jest unutar sfere poslovanja, konzistentno s postignutim rezultatima koji su utvrđeni analizom karakterističnih referentnih mjera (benchmark-a), čime se nadalje osigurava poštivanje kriterija unutarnje jednakosti, zahvaljujući korištenju zajedničkih referenci za svaku pojedinu kategorija zaposlenika i osoba osoblja;

7. Politika primitaka (nastavak)

7.4. Omjeri između fiksnih i varijabilnih primitaka (nastavak)

- veća težina varijabilne komponente za ključne resurse te „top management“ sa svrhom zadržavanja ključnih resursa;
- unaprijed ograničeni maksimalni iznos nagrada, sa osiguranjem financijske održivosti politike naknada te preveniranja preuzimanja prekomjernog rizika usmjerenog na maksimalno povećanje kratkoročnih rezultata;
- usklađivanje s obzirom na tržišnu praksu, kroz stalnu usporedbu s rezultatima ispitivanja plaća/naknada i to u svrhu vrednovanja kompetitivnog poravnanja s karakterističnim referentnim tržištem;
- usklađivanje nagrade na srednju vrijednost referentnog tržišta, sukladno smjernicama politike Grupe, bez da se time umanju važnost mogućnosti uvođenja odgovarajućih mehanizama razlikovanja za posebno kritične pozicije i/ili pozicije koje uključuju posebne menedžerske kvalitete.

7.5. Informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se temelje prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente primitaka

Za mjerenje uspješnosti i izračun pojedinačnog poticaja primjenjuje se načelo selektivnosti, zasluga i diferencijacije prema uspješnosti. Sustav ocjenjivanja radne uspješnosti menadžera bazira se na slijedećoj distribuciji (matrici):

- top performer: „individualni rezultat“ > trećeg kvartila
- high performer: medijan < „individualni rezultat“ < treći kvartil
- solid performer: prvi kvartil < „individualni rezultat“ < medijan
- zero bonus: „individualni rezultat“ < prvi kvartil

Bonus se dodjeljuje na osnovu postignutog rezultata u rangiranju nakon "prisilne" distribucije:

- Zero bonus menadžeri (25 posto): ne ostvaruje pravo na bonus
- High/Solid Performers (50 posto): isplaćuje se dio maksimalnog bonusa
- Top Performers (25 posto): isplaćuje se maksimalan bonus

Menadžeri koji se plasiraju iznad trećeg kvartila na ljestvici (što je ekvivalentno 25 posto od ukupnog broja menadžera) primaju maksimalan bonus.

7.6. Glavni parametri i obrazloženje svih shema komponenti primitaka te drugih negotovinskih pogodnosti

Primici zaposlenika dijele se na slijedeće elemente:

- fiksnu komponentu koja je definirana na temelju ugovora, funkcije koju zaposlenik obnaša, dodijeljenih odgovornosti te specifičnog iskustva i stručnosti;
- varijabilnu komponentu koja je vezana uz uspješnost zaposlenika i usklađena s postignutim kratkoročnim i dugoročnim rezultatima, a temelji se na ostvarenju kvantitativnih i kvalitativnih ciljeva;
- druge pogodnosti namijenjene povećanju motivacije i lojalnosti zaposlenika, a koje mogu biti ugovorne prirode (npr. službeno vozilo, zdravstveno osiguranje i sl.) te stoga ima drugačiji tretman ovisno o kategoriji zaposlenika.

7. Politika primitaka (nastavak)

7.6. Glavni parametri i obrazloženje svih shema komponenti primitaka te drugih negotovinskih pogodnosti (nastavak)

U skladu s regulatornim smjernicama, primjenjuje se kombinacija gore navedenih komponenti kako bi se:

- omogućilo fleksibilno upravljanje troškovima rada, budući se varijabilni dio može značajno smanjiti, čak i smanjiti, tj. svesti na nulu, ovisno o ostvarenoj uspješnosti tijekom predmetne godine;
- obeshrabrila ponašanja usmjerena na postizanje kratkoročnih rezultata, a pogotovo ukoliko ista uključuju preuzimanje većih rizika.

7.7. Glavne značajke varijabilnih komponenti primitaka

Ukupan iznos varijabilnih primitaka temelji se na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca (uzimajući u obzir financijske i nefinancijske kriterije) i odgovarajuće poslovne jedinice te na ukupnim rezultatima kreditne institucije. Ocjena uspješnosti odnosi se na višegodišnje razdoblje čime se osigurava da se proces ocjenjivanja temelji na dugoročnoj uspješnosti. Mjerenje uspješnosti prilagođeno je svim vrstama rizika kojima je kreditna institucija izložena ili kojima bi mogla biti izložena te mora uzimati u obzir troškove potrebnoga kapitala i potrebne likvidnosti. Pri utvrđivanju varijabilnih primitaka radnika ili raspodjeli varijabilnih primitaka unutar kreditne institucije uzimaju se u obzir sve vrste rizika kojima je kreditna institucija izložena ili kojima bi mogla biti izložena.

Nagrađivanje poslovne mreže (Network Incentive System) – po grupama poslova

Grupa poslova sa stanovništvom

- zaposlenicima u poslovnica zadani su polugodišnji kvantitativni i godišnji kvalitativni ciljevi na način da 70 posto ukupne nagrade čine kvantitativni, a 30 posto kvalitativni ciljevi;
- kvantitativni ciljevi su budžetirani iznosi na razini poslovnice (svakom zaposleniku unutar poslovnice kao „target“ će se zadati budžet poslovnice), dok su izuzetno za zaposlenike sa individualnim portfeljem klijenata definirani individualni ciljevi i targeti;
- posebno se nagrađuje ostvarenje svakog pojedinog cilja;
- ukupni iznos varijabilnog dijela/nagrade po pojedinom cilju se dijeli prema važnosti pojedinog cilja, a ovisno o postotku ostvarenja cilja, određuje se postotak nagrade.

Grupa poslova s malim i srednjim poduzećima

- zaposlenicima u Centrima za poslovanje s malim i srednjim poduzećima zadani su polugodišnji kvantitativni i godišnji kvalitativni ciljevi na način da 70 posto ukupne nagrade čine kvantitativni, a 30 posto kvalitativni ciljevi;
- kvantitativni ciljevi su budžetirani iznosi na razini pojedinog zaposlenika;
- posebno se nagrađuje ostvarenje svakog pojedinog cilja, a ukupni iznos varijabilnog djela/nagrade po pojedinom cilju se dijeli prema važnosti pojedinog cilja, a ovisno o postotku ostvarenja cilja, određuje se postotak nagrade.

7. Politika primitaka (nastavak)

7.7. Glavne značajke varijabilnih komponenti primitaka (nastavak)

Grupa poslova s poduzećima i investicijskog bankarstva

- zaposlenicima u Grupi poslova s poduzećima i investicijskog bankarstva (osim Sektora poslova podrške) zadani su polugodišnji kvantitativni i godišnji kvalitativni ciljevi na način da 70 posto ukupne nagrade čine kvantitativni, a 30 posto kvalitativni ciljevi;
- kvantitativni ciljevi su budžetirani iznosi na razini Grupe poslova/Sektora/Direkcije;
- posebno se nagrađuje ostvarenje svakog pojedinog cilja, a ukupni iznos varijabilnog djela/nagrade po pojedinom cilju se dijeli prema važnosti pojedinog cilja, a ovisno o postotku ostvarenja cilja, određuje se postotak nagrade.

Sektor za naplatu potraživanja

- zaposlenicima Sektora za naplatu potraživanja zadani su polugodišnji kvantitativni i godišnji kvalitativni ciljevi na način da 70 posto ukupne nagrade čine kvantitativni, a 30 posto kvalitativni ciljevi;
- kvantitativni ciljevi su budžetirani iznosi na razini zaposlenika;
- posebno se nagrađuje ostvarenje svakog pojedinog cilja;
- ukupni iznos varijabilnog djela/nagrade po pojedinom cilju se dijeli prema važnosti pojedinog cilja, a ovisno o postotku ostvarenja cilja, određuje se postotak nagrade.

7.8. Kvantitativne informacije o primicima zaposlenika Grupe PBZ čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije

Tablica 22: Bruto primici raščlanjeni po prema poslovnim područjima

(u tisućama kuna)	Broj zaposlenika	Bruto primici	
		fiksni	varijabilni
		iznos	iznos
Upravljačke funkcije	3	6.982	6.158
Poslovne funkcije (front)	5	6.303	4.040
Podrška	4	4.207	2.076
Rizici	3	3.009	762
Kontrolne funkcije	4	2.239	514
UKUPNO	19	22.740	13.550

Tablica 23: Bruto primici raščlanjeni po kategorijama zaposlenika

(u tisućama kuna)	Više rukovodstvo	Ostali zaposlenici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti	Ukupno
			iznos
			iznos
Fiksni primici	14.363	8.377	22.740
Varijabilni primici	11.393	2.157	13.550
UKUPNO	25.756	10.534	36.290
<i>Broj zaposlenika</i>	7	12	19

7. Politika primitaka (nastavak)

7.8. Kvantitativne informacije o primicima zaposlenika Grupe PBZ čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije (nastavak)

Tablica 24: Bruto varijabilni primici raščlanjeni po kategorijama zaposlenika

	Više rukovodstvo	Ostali zaposlenici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti	Ukupno
	iznos	iznos	iznos
(u tisućama kuna)			
Gotovina	5.904	2.157	8.061
Dionice	5.489	-	5.489
UKUPNO	11.393	2.157	13.550

Tablica 25: Stanje odgođenih primitaka raščlanjenih po kategorijama zaposlenika

	Više rukovodstvo	Ostali zaposlenici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti	Ukupno
	iznos	iznos	iznos
(u tisućama kuna)			
Primici za koje je pravo iz primitaka preneseno u poslovnoj godini	6.650	-	6.650
Primici za koje pravo iz primitaka još nije preneseno	4.983	-	4.983

Tablica 26: Iznosi odgođenih primitaka raščlanjeni po kategorijama zaposlenika

	Više rukovodstvo	Ostali zaposlenici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti	Ukupno
	iznos	iznos	iznos
(u tisućama kuna)			
Primici koji su utvrđeni u poslovnoj godini	4.109	3.575	7.684
Primici koji su isplaćeni tijekom poslovne godine	6.650	-	6.650

Tablica 27: Iznosi otpremnina tijekom godine

	Više rukovodstvo	Ostali zaposlenici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti	Ukupno
	iznos	iznos	iznos
(u tisućama kuna)			
Broj zaposlenika kojima su utvrđene mirovine	-	-	-
Najviši utvrđeni iznos otpremnine jednog radnika	-	-	-

Utvrđeni broj radnika čiji ukupni godišnji primici u financijskog godini prelaze iznos od 1 milijun eura (bruto I) je jedan (1).

8. Upotreba tehnika smanjenja kreditnog rizika

8.1. Metodologija

Obzirom da pri izračunu izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom Grupa primjenjuje standardizirani pristup, za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koristi tehnike smanjenja kreditnog rizika u skladu s Uredbom.

Metodologija izračuna izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik, kao i minimalni kriteriji za priznavanje svakog pojedinog instrumenta osiguranja, načine i dinamiku inicijalne i ponovnih procjena vrijednosti, propisani su internim aktima. Ispravna primjena u procesu izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik osigurana je kontrolnim točkama integriranim u sam proces izračuna.

Grupa u izračun jamstvenog kapitala uključuje na propisan način samo one instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju sve zahtjeve iz Uredbe, pri čemu kreditnim rizikom ponderirani iznos izloženosti umanjen zbog korištenja tehnika umanjenja kreditnog rizika ne može biti viši od kreditnim rizikom ponderiranog iznosa izloženosti koji je izračunat za isti plasman - bez primjene tehnika umanjenja kreditnog rizika.

Za pokriće jedne izloženosti⁴ Grupa istovremeno koristi više vrsta kreditne zaštite. U takvim slučajevima tijekom primjene standardiziranog pristupa iznos izloženosti dijeli se na zasebne dijelove od kojih je svaki pokriven jednom vrstom kreditne zaštite te se nakon toga za svaki dio izloženosti zasebno izračunavaju kapitalne potrebe na način propisan Uredbom.

Grupa u izračunu iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom (ponderirana rizična aktiva) uključuje utjecaj ročne neusklađenosti koja nastaje kada je preostali rok do dospijea ugovorene kreditne zaštite kraći od dospijea zaštićene izloženosti. Pod dospijecom kreditne zaštite smatra se razdoblje do najranijeg datuma na koji može doći do prestanka kreditne zaštite. S tim u vezi, Grupa ne priznaje instrumente kreditne zaštite ako:

- je preostalo dospijee kreditne zaštite kraće od tri mjeseca i kraće od dospijea odnosne izloženosti i
- postoji ročna neusklađenost, a ugovoreni (izvorni) rok dospijea kreditne zaštite kraći je od jedne godine.

⁴ Izloženost po osnovi jedne kreditne partije/jednog plasmana/jednog rizičnog proizvoda.

8. Upotreba tehnika smanjenja kreditnog rizika (nastavak)

8.2. Instrumenti kreditne zaštite i njihovo vrednovanje

Sukladno definicijama iz Uredbe, za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik po standardiziranom pristupu, Grupa može koristiti sljedeće vrste kreditne zaštite:

- materijalnu kreditnu zaštitu i
- nematerijalnu kreditnu zaštitu.

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Novčani depozit

- vrijednost depozita je njegova nominalna vrijednost izražena u valuti u kojoj je ugovoren. Dužnički vrijednosni papiri prema rejtingu u skladu s Uredbom, dionice uključene u burzovni indeks i udjeli u investicijskim fondovima
- vrijednosni papiri i udjeli u fondovima vrednuju se po njihovoj tržišnoj cijeni. Njihova tržišna vrijednost može se umanjiti se za iznos korektivnog faktora.

Kod instrumenata materijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se izloženosti umanjuju za vrijednost primljene kreditne zaštite koja ispunjava zahtjeve za priznavanje⁵, a prije primjene pondera rizika na istu.

Ostala materijalna kreditna zaštita

Polica životnog osiguranja

- vrijednost police je njezina otkupna vrijednost utvrđena od strane osiguravajućeg društva koje je izdalo policu osiguranja.

Kod instrumenata ostale materijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se na osigurani dio izloženosti primjenjuje ponder rizika korigiran u ovisnosti o ponderu rizika pružatelja kreditne zaštite.

Nematerijalna kreditna zaštita

Jamstva i garancije (neopozive i na prvi poziv) prihvatljivih pružatelja kreditne zaštite:

- (a) središnje države i središnje banke,
 - (b) jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
 - (c) multilateralne razvojne banke,
 - (d) međunarodne organizacije čijim se izloženostima dodjeljuje ponder 0%,
 - (e) javna državna tijela iz dijela koja imaju tretman "središnje države",
 - (f) institucije i
 - (g) ostala trgovačka društva, uključujući i nadređena, podređena i pridružena trgovačka društva kreditne institucije pod uvjetom da imaju kreditni rejting prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s odredbama Uredbe.
- vrijednost koja je prihvaćena jest vrijednost navedena u garanciji/jamstvu.

Grupa za osiguranje plasmana najvećim dijelom koristi garancije izdane od strane središnje države te lokalne uprave, dok se preostali dio odnosi na garancije banaka. Kod instrumenata nematerijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se na osigurani dio izloženosti primjenjuje ponder rizika pružatelja nematerijalne kreditne zaštite.

U tehnikama smanjenja kreditnog rizika za potrebe izračuna rizikom ponderirane aktive, koriste se isključivo prvoklasne garancije, tj. one čiji je izdavatelj priznati pružatelj nematerijalne kreditne

⁵ Sukladno) Uredbi EU 575/2013.

8. Upotreba tehnika smanjenja kreditnog rizika (nastavak)

8.2. Instrumenti kreditne zaštite i njihovo vrednovanje (nastavak)

zaštite sukladno članku 201. Uredbe 575/2013. Ukupan iznos primljenih prvoklasnih garancija koje se koriste u izračunu rizikom ponderirane aktive na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 5,1 milijardi kuna, od čega se otprilike 95 posto odnosi na garancije Ministarstva Financija RH dane kao jamstvo subjektima javnog sektora.

Garancije čine najveći udio u tehnikama smanjenja kreditnog rizika koje se primjenjuju (87 posto), a najznačajniji pružatelj kreditne zaštite je Ministarstvo Financija RH, dok su ostale tehnike smanjenja kreditnog rizika relativno nematerijalne u usporedbi s garancijama. Najznačajniji pružatelj kreditne zaštite je Ministarstvo financija Republike Hrvatske, dok su ostale tehnike smanjenja kreditnog rizika relativno nematerijalne u usporedbi sa garancijama. Koncentracija tržišnih i kreditnih rizika prati se na redovnoj osnovi te se isto tako uzima u obzir prilikom odlučivanja o novim odobrenjima, a posebice koncentracija izloženosti (direktne i indirektne) prema pojedinačnim značajnim klijentima i grupama.

Proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite ima za cilj osigurati potpunu i točnu evidenciju instrumenata kreditne zaštite u poslovnim knjigama Banke i njezinih ovisnih društava s ciljem osiguravanja informacija o stupnju pokrivenosti kreditnog portfelja (u cijelosti, ili po pojedinim segmentima sve do razine pojedinačnog rizičnog proizvoda) instrumentima kreditne zaštite.

U nastavku je tablični prikaz vrijednost izloženosti (nakon netiranja) koja je pokrivena (nakon primjene korektivnih faktora) priznatim financijskim i drugim priznatim kolateralom te jamstvima ili kreditnim izvedenicama.

Tablica 28. Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika po standardiziranom pristupu

	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim kolateralima	Iznosi izloženosti pokriveni jamstvima
(u milijunima kuna)	iznos	iznos	iznos
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	361	-	637
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	5	25	1
Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja	-	-	-
Visokorizične izloženosti	-	-	-
Izloženosti prema institucijama	13	-	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-
Ostale stavke	-	-	-
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	13	-	4.515
Izloženosti prema stanovništvu	43	302	-
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj samoupravi	-	-	-
Izloženosti osigurane nekretninama	-	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-	-	-
UKUPNO	435	327	5.153

9. Financijska poluga

Omjer financijske poluge definira se kao jedan od strateških limita za upravljanje rizicima te se mora održavati iznad definiranog minimuma, a usklađenost s limitom prati se na kvartalnoj osnovi. Uzimajući u obzir da je Banka dobro kapitalizirana te da je održavanje adekvatnog omjera kapitala i ukupne aktive (u skladu sa važećim odredbama Basel III regulative) od strateške važnosti za Banku, ovaj rizik smatra se nisko značajnim.

U nastavku je tablični prikaz omjera financijske poluge.

Tablica 29. LRSum - omjer financijske poluge u skladu sa CRR-om obrazac za objavu

(u milijunima kuna)	Primjenjivi iznos
Ukupna imovina prema objavljenim financijskim izvještajima	91.491
Usklađenje za subjekte koji su konsolidirani za računovodstvene potrebe, ali su izvan opsega regulatorne konsolidacije	-
(Usklađenje za fiducijarnu imovinu priznatu u bilanci u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom, ali isključenu iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429. stavkom 13. Uredbe (EU) br. 575/2013)	-
Usklađenja za izvedene financijske instrumente	29
Usklađenje za transakcije financiranja vrijednosnih papira (SFT)	(148)
Usklađenje za izvanbilančne stavke (odnosno konverzija izvanbilančnih izloženosti u istovjetne iznose kredita)	(6.800)
(Usklađenje za unutargrupne izloženosti isključene iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 575/2013)	-
(Usklađenje za izloženosti isključene iz mjere ukupne izloženosti omjera financijske poluge u skladu s člankom 429. stavkom 14. Uredbe (EU) br. 575/2013)	-
Ostala usklađenja	(135)
MJERA UKUPNE IZLOŽENOSTI OMJERA FINACIJSKE POLUGE	84.437

9. Financijska poluga (nastavak)

Tablica 30. LRCom - zajednička objava omjera financijske poluge

(u milijunima kuna)	Izloženosti omjera financijske poluge u skladu s CRR-om
Bilančne stavke (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiducijarnu imovinu, ali uključujući kolateral)	78.428
(Iznosi imovine koja je odbijena pri utvrđivanju osnovnog kapitala)	-
Ukupne bilančne izloženosti (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i fiducijarnu imovinu)	78.428
Trošak zamjene povezan sa svim transakcijama s izvedenicama (odnosno umanjeno za priznate novčane varijacijske marže)	4
Iznos faktora uvećanja za potencijalnu buduću izloženost primjenjivu na sve transakcije s izvedenicama (metoda tržišne vrijednosti)	29
Izloženost koja se utvrđuje metodom originalne izloženosti	-
Uvećanje za kolateral pružen u vezi s ugovorima o izvedenicama ako je odbijen od imovine iskazane u bilanci u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom	-
(Odbici imovine potraživanja za novčanu varijacijsku maržu u transakcijama s izvedenicama)	-
(Izuzeta strana transakcije sa središnjom drugom ugovornom stranom povezana s izloženostima iz trgovanja poravnanim preko klijenta)	-
Prilagođena efektivna zamišljena vrijednost prodanih kreditnih izvedenica	-
(Prilagođeni efektivni zamišljeni prijeboji i odbici faktora uvećanja za prodane kreditne izvedenice)	-
Ukupne izloženosti izvedenica	33
Bruto vrijednost imovine iz transakcije financiranja vrijednosnih papira (bez priznavanja netiranja), nakon usklađenja za transakcije koje se evidentiraju na datum trgovanja	30
(Netirani iznosi novčanih dugovanja i potraživanja povezanih s bruto vrijednošću imovine uključene u transakciju financiranja vrijednosnih papira)	-
Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane za imovinu uključenu u transakciju financiranja vrijednosnih papira	-
Odstupanje za transakcije financiranja vrijednosnih papira: Izloženost kreditnom riziku druge ugovorne strane u skladu s člankom 429.b stavkom 4. i člankom 222. Uredbe (EU) br. 575/2013	-
Izloženosti transakcija u kojima sudjeluje agent	-
(Izuzeta strana transakcije sa središnjom drugom ugovornom stranom povezana s izloženošću transakcija financiranja vrijednosnih papira poravnanih preko klijenta)	-
Ukupne izloženosti transakcija financiranja vrijednosnih papira	30
Izvanbilančne izloženosti u bruto zamišljenom iznosu	13.068
(Usklađenja za konverziju u iznose istovjetne kreditu)	(7.122)
Ostale izvanbilančne izloženosti	5.946
Izuzete izloženosti u skladu s člankom 429. stavcima 7. i 14. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne)	-
(Izuzete unutargrupne izloženosti (pojedinačna osnova) u skladu s člankom 429. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne)	-
(Izloženosti koje se izuzimaju u skladu s člankom 429. stavkom 14. Uredbe (EU) br. 575/2013 (bilančne i izvanbilančne))	-
Kapital i mjera ukupne izloženosti	
Osnovni kapital	12.582
Mjera ukupne izloženosti omjera financijske poluge	84.437
Omjer financijske poluge	14,90%
Odabir prijelaznih aranžmana i iznos fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati	-
Odabir prijelaznih režima za definiciju mjere kapitala	-
Iznos fiducijarnih stavki koje su se prestale priznavati u skladu s člankom 429. stavkom 11. Uredbe (EU) br. 575/2013	-

9. Financijska poluga (nastavak)

Tablica 31. LRSpl - podjela bilančnih izloženosti (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i izuzete izloženosti)

(u milijunima kuna)	Izloženosti omjera financijske poluge u skladu s CRR-om
Ukupne bilančne izloženosti (isključujući izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnih papira i izuzete izloženosti), od čega:	78.428
Izloženosti iz knjige trgovanja	-
Izloženosti iz knjige pozicija kojima se ne trguje; od čega:	-
Pokrivene obveznice	-
Izloženosti koje se tretiraju kao izloženosti prema središnjim državama	20.140
Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) samouprave, multilateralnim razvojnim bankama, međunarodnim organizacijama i subjektima javnog sektora koji se ne tretiraju kao središnje države	5.226
Institucije	6.900
Osigurane nekretninama	4.394
Izloženosti prema stanovništvu	20.305
Trgovačka društva	14.779
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	3.069
Ostale izloženosti (npr. prema vlasničkim ulaganjima, sekuritizacijske izloženosti i prema ostaloj imovini)	3.615

Dodatak 1. Objava temeljem Provedbene Uredbe (EU) br. 1423/2013

U nastavku Grupa PBZ objavljuje informacije temeljem Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 1423/2013 od 20. prosinca 2013. godine o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda s obzirom na zahtjeve za objavljivanje vlastitog kapitala institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. Tom se Uredbom utvrđuju jedinstveni obrasci za potrebe objavljivanja regulatornog kapitala institucija.

U nastavku slijedi tablični prikaz potpunog usklađivanja redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala, dopunskog kapital te filtera i odbitaka na regulatorni kapital i bilance u revidiranim financijskim izvješćima Grupe PBZ.

Tablica 32. Usklađivanje regulatornog kapitala sa revidiranim financijskim izvješćima

Ukupni kapital i rezerve (prema revidiranim financijskim izvještajima) (u milijunima kuna)			Regulatorni kapital
	iznos	iznos	(u milijunima kuna)
Dionički kapital	1.907	1.907	Dionički kapital
Premija na izdane dionice	1.570	1.570	Premija na izdane dionice
Trezorske dionice	(76)	(18)	Trezorske dionice
<i>Trezorske dionice</i>	<i>(76)</i>	<i>(76)</i>	<i>Trezorske dionice</i>
		58	<i>Premija na trezorske dionice</i>
Ostale rezerve	466	397	Ostale rezerve
<i>Zakonske rezerve</i>	<i>213</i>	<i>213</i>	<i>Zakonske rezerve</i>
<i>Ostale rezerve</i>	<i>184</i>	<i>184</i>	<i>Ostale rezerve</i>
<i>Premija na trezorske dionice</i>	<i>58</i>		
<i>Ostale revalorizacijske rezerve</i>	<i>11</i>		
Zadržana dobit	9.553	9.360	Zadržana dobit
<i>Zadržana dobit prethodnih godina</i>	<i>9.188</i>	<i>9.188</i>	<i>Zadržana dobit prethodnih godina</i>
<i>Dobit tekuće godine</i>	<i>365</i>	<i>365</i>	<i>Dobit tekuće godine</i>
		(193)	(-) <i>Dividenda</i>
Rezerva fer vrijednosti	108	1	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit
<i>Negativna rezerva fer vrijednosti</i>	<i>(6)</i>	<i>(6)</i>	<i>Negativna rezerva fer vrijednosti</i>
<i>Pozitivna rezerva fer vrijednosti*</i>	<i>114</i>	<i>7</i>	<i>Ostale revalorizacijske rezerve</i>
Manjinski udjel	45	45	Manjinski udjel priznat u redovnom osnovnom kapitalu
		(69)	(-) Goodwill
		(140)	(-) Ostala nematerijalna imovina**
		(8)	(-) Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtera
		(115)	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora ako institucija nema značajno ulaganje
Rezerve nastale prilikom stjecanja podružnice	(348)	(348)	Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo
Ukupni kapital i rezerve (prema revidiranim financijskim izvještajima)	13.573	12.582	Regulatorni kapital

* U izračun regulatornog kapitala pozitivna rezerva fer vrijednosti (nerealizirani neto dobiti po promjenama u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju) se ne uključuje.

** Uključuje ulaganje u tuđa osnovna sredstva koje je u financijskim izvješćima prikazano kao Ostala imovina.

**Dodatak 1. Objava temeljem Provedbene Uredbe (EU) br. 1423/2013
(nastavak)**
Tablica 33. Obrazac glavnih značajki instrumenata kapitala

Obrazac glavnih značajki instrumenta osiguranja			
		Inicijalno izdanje	Dokapitalizacija
1.	Izdavatelj	Privredna banka Zagreb d.d.	Privredna banka Zagreb d.d.
2.	Jedinstvena oznaka	PBZ-R-A; HRPBZ0RA0004	PBZ-R-A; HRPBZ0RA0004
3.	Mjerodavno pravo (ili prava) instrumenata	hrvatsko/ EU	hrvatsko/ EU
Regulatorni tretman			
4.	Prijelazna pravila CRR-a	Redovni osnovni kapital	Redovni osnovni kapital
5.	Prava CRR-a nakon prijelaznog razdoblja	Redovni osnovni kapital	Redovni osnovni kapital
6.	Priznat na pojedinačnoj/(pot)konsolidiranoj/ pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	Na pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	Na pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi
7.	Vrsta instrumenta (vrste utvrđuje svaka država)	Redovne dionice - potpuno usklađene	Redovne dionice - potpuno usklađene
8.	Iznos priznat u regulatornog kapitalu (u milijunima kuna, na 31. prosinca 2015.)	1.666	1.793
9.	Nominalni iznos instrumenta	100 kuna	100 kuna
9.a	Cijena izdanja	100 kuna	750 kuna
9.b	Otkupna cijena	N/P	N/P
10.	Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital	Dionički kapital
11.	Izvorni datum izdavanja	28. travanj 2000.	2. studeni 2006.
12.	Bez dospjeća ili s dospjećem	Bez dospjeća	Bez dospjeća
13.	Izvorni rok dospjeća	Bez dospjeća	Bez dospjeća
14.	Opcija kupnje izdavatelja uz prethodno odobrenja nadzornog tijela	Ne	Ne
15.	Neobvezni datum izvršenja opcije kupnje, uvjetni datumi izvršenja opcije kupnje i otkupna vrijednost	N/P	N/P
16.	Naknadni datumi izvršenja opcije kupnje, prema potrebi	N/P	N/P
Kuponi/dividende			
17.	Fiksa ili promjenjiva dividenda/kupon	Promjenjivi	Promjenjivi
18.	Kuponska stopa i povezani indeksi	N/P	N/P
19.	Postojanje mehanizma obveznog otkazivanja dividende	Ne	Ne
20.a	Puno diskrecijsko pravo, djelomično pravo ili obvezno (u vremenskom pogledu)	Puno diskrecijsko pravo	Puno diskrecijsko pravo
20.b	Puno diskrecijsko pravo, djelomično pravo ili obvezno (u pogledu iznosa)	Puno diskrecijsko pravo	Puno diskrecijsko pravo
21.	Postojanje ugovorne odredbe o povećanju prinosa ili drugih poticaja za otkup	Ne	Ne
22.	Nekumulativni ili kumulativni	Nekumulativni	Nekumulativni
23.	Kovertibilni ili nekovertibilni	Ne	Ne
24.	Ako su konvertabilni, pokretač(i) konverzije	N/P	N/P

**Dodatak 1. Objava temeljem Provedbene Uredbe (EU) br. 1423/2013
(nastavak)**
Tablica 34. Obrazac glavnih značajki instrumenata kapitala (nastavak)

Obrazac glavnih značajki instrumenta osiguranja			
		Inicijalno izdanje	Dokapitalizacija
25.	Ako su konvertabilni, potpuno ili djelomično	N/P	N/P
26.	Ako su konvertabilni, stopa konverzije	N/P	N/P
27.	Ako su konvertabilni, je li konverzija obvezna ili neobvezna	N/P	N/P
28.	Ako su konvertabilni, navesti vrstu instrumenta u koju se mogu konvertirati	N/P	N/P
29.	Ako su konvertabilni, navesti izdavatelja instrumenta u koji se konvertira	N/P	N/P
30.	Značajke smanjena vrijednosti	Ne	Ne
31.	U slučaju smanjenja vrijednosti, pokretač(i) smanjenja vrijednosti	N/P	N/P
32.	U slučaju smanjenja vrijednosti, potpuno ili djelomično	N/P	N/P
33.	U slučaju smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	N/P	N/P
34.	U slučaju privremenog smanjenja vrijednosti, opis mehanizma povećanja vrijednosti	N/P	N/P
35.	Mjesto u hijerarhiji u slučaju likvidacije (navesti vrstu instrumenta koja mu je neposredno nadređena)	N/P	N/P
36.	Nesukladne značajke konvertiranih instrumenata	Ne	Ne
37.	Ako postoje, navesti nesukladne značajke	N/P	N/P

(1) Navesti "NP" ako pitanje nije primjenjivo

**Dodatak 1. Objava temeljem Provedbene Uredbe (EU) br. 1423/2013
(nastavak)**
Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala

(u milijunima kuna)		(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
1.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	3.477	članak 26. stavak 1., članci 27., 28. i 29., opis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	-
	od čega: Dionički kapital	1.907	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	-
	od čega: Dionička premija	1.570	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	-
2.	Zadržana dobit	9.188	članak 26. stavak 1. točka (c)	-
3.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	32	članak 26. stavak 1.	-
3.a	Rezerve za opće bankovne rizike	-	članak 26. stavak 1. točka (f)	-
4.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 2	-
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 2	-
5.	Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	45	članci 84., 479., 480.	-
5.a	Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	172	članak 26. stavak 2.	-
6.	Redovni osnovni kapital (CET1) prije regulatornih usklađivanja	12.914		-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

(u milijunima kuna)		(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
7.	Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(7)	članci 34., 105.	-
8.	Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(209)	članka 36. stavak 1. točka (b), članak 37., članka 472. stavak 4.	-
9.	Prazno polje u EU-u			
10.	Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-	članci 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 472. stavak 5.	-
11.	Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitcima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	članak 33. točka (a)	-
12.	Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	članci 36. stavak 1. točka (d), članci 40. i 159., članak 472. stavak 6.	-
13.	Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	članak 32. stavak 1.	-
14.	Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjene vlastite kreditne sposobnosti	-	članak 33. točka (b)	-
15.	Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljskom poslodavca (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (e), članak 41., članak 472. stavak 7.	-
16.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapital (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (f), članak 42., članak 472. stavak 8.	-
17.	Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (g), članak 44., članak 472. stavak 9.	-
18.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 43., 45. i 46., članak 49. stavci 2. i 3., članak 79., članak 472. stavak 10.	-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

(u milijunima kuna)		(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
19.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	(115)	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 43., 45. i 47., članak 48. stavak 1. točka (b), članak 49. stavci 1 do 3., članci 79. i 470., članak 472. stavak 11.	-
20.	Prazno polje u EU-u			
20.a	Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250%, ako institucija alternativu odbitka	-	članak 36. stavak 1. točka (k)	-
20.b	od čega: kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i., članci 89 do 91.	-
20.c	od čega: sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka ii., članak 243. stavak 1. točka (b), članak 244. stavak 1. točka (b), članak 258.	-
20.d	od čega: slobodne isporuke (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iii., članak 379. stavak 3.	-
21.	Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	-
22.	Iznos iznad praga od 15% (negativan iznos)	-	članak 48. stavak 1.	-
23.	od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	članak 36. stavak 1. točka (i), članak 48. stavak 1. točka (b), članak 470., članak 472. stavak 11.	-
24.	Prazno polje u EU-u			

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

(u milijunima kuna)		(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
25.	od čega: odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	-
25.a	Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (a), članak 472. stavak 3.	-
25.b	Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala	-	članak 36. stavak 1. točka (l)	-
26.	Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije CRR-a.	-		-
26.a	Regulatorna usklađenja u vezi s nerealiziranim dobicima i gubicima na temelju članka 467. i 468.	-		-
26.b	Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a	-	članak 481.	-
27.	Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (j)	-
28.	Ukupna regulatorna usklađenja redovnog osnovnog kapital (CET1)	(332)		-
29.	Redovni osnovni kapital (CET1)	12.582		-
Dodatni osnovni kapital (AT1): Instrumenti				
30.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	članci 51., 52.	-
31.	od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		-
32.	od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		-
33.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 4. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 3.	-
	Dokapitalizacija javnog sektora priznate od 1. siječnja 2018.	-	članak 486. stavak 3.	-
34.	Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	članci 85., 86., 480.	-
35.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 3.	-
36.	Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-		-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja (u milijunima kuna)			
37. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 52. stavak 1. točka (b), članak 56. točka (a), članak 45. stavak 2.	-
38. Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojim je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (b), članak 58., članak 475. stavak 3.	-
39. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (c), članci 59., 60. i 79., članak 475. stavak 4.	-
40. Izravna, neizravna i sintetska ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekta financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (d), članci 59., i 79., članak 475. stavak 4.	-
41. Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dodatni osnovni kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	-		-
41.a Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)	-
od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. nato materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-		-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

(u milijunima kuna)		(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
41.b	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 477., članak 477. stavak 3., članak 477. stavak 4. točka (a)	-
	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.	-		-
41.c	Iznos koji se odbija od dopunskog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	-	članci 467., 468., 481.	-
42.	Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (e)	-
43.	Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-		-
44.	Dodatni osnovni kapital (AT1)	-		-
45.	Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	12.582		-
Dopunski kapital (T2): Instrumenti i rezervacije				
46.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	članci 62., 63.	-
47.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	članak 486. stavak 4.	-
	Dokapitalizacija javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 4.	-
48.	Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i drže treće osobe	-	članci 87., 88., 480.	-
49.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 4.	-
50.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	-	članak 62. točke (c) i (d)	-
51.	Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	-		-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja (u milijunima kuna)			
52. Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	članak 63. točka (b) podtočka i., članka 66. točka (a), članak 67., članka 477. stavak 2.	-
53. Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojim je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 66. točka (b), članak 68., članak 477. stavak 3.	-
54. Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (c), članci 69., 70. i 79., članak 477. stavak 4.	-
54.a od čega: nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-		-
54.b od čega: ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-		-
55. Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (d), članci 69. i 79., članak 477. stavak 4.	-
56. Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013	-		-
56.a Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapital tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)	-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

(u milijunima kuna)	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-		-
56.b Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članka 475., članak 475. stavak 2., točka (a), članak 475. stavak 3., članak 475. stavak 4. točka (a)	-
od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.	-		-
56.c Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	-	članci 467., 468., 481.	-
57. Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-		-
58. Dopunski kapital (T2)	-		-
59. Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	12.582		-
59.a Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	58.916		-
od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznim obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	-	članak 472., članak 472. stavak 5., članak 472. stavak 8., članak 472. stavak 10. točka (b), članak 472. stavak 11. točka (b)	-
od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapital, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijsko sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	članka 475., članak 475. stavak 2., točke (b) i (c), članak 475. stavak 4. točka (b)	-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala (u milijunima kuna)			
Stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno dodatno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapital, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora itd.)	-	članak 477., članak 477. stavak 2. točke (b) i (c), članak 477. stavak 4. točka (b)	-
60. Ukupna rizikom ponderirana imovina	58.916		-
61. Redovni osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	21,36%	članak 92. stavak 2. točka (a), članak 465.	
62. Osnovni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	21,36%	članak 92. stavak 2. točka (b), članak 465.	
63. Ukupni kapital (kao postotak ukupnog iznosa izloženosti riziku)	21,36%	članak 92. stavak 2. točka (c)	
64. Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili O-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	5,50%	CRD, članci 128., 129., 130.	
65. od čega: zahtjev za zaštitni sloj za očuvanje kapitala	2,50%		
66. od čega: zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-		
67. od čega: zahtjev za zaštitni sloj za sistemski rizik	3,00%		
67.a od čega: zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski važne institucije (O-SII)	-	CRD, članak 131.	
68. Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	13,50%	CRD, članak 128.	

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala (nastavak) (u milijunima kuna)			
72. Izravna ili neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	-	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 45. i 46., članak 472. stavak 10., članak 56. točka (c), članci 59. i 60., članak 475. stavak 4., članak 66. točka (c), članci 69. i 70., članak 477. stavak 4.	-
73. Izravna ili neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10%, bez priznatih kratkih pozicija)	(115)	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 45., 48. i 470., članak 472. stavak 11.	-
74. Prazno polje EU-u			
75. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10%, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)	141	članak 36. stavak 1. točka (c), članci 38., 48. i 470., članak 472. stavak 5.	-

Tablica 35. Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala (nastavak)

	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke Uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
Primjenjive gornje granice za uključivanje rezervacija u dopunski kapital (u milijunima kuna)			
76. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	članak 62.	-
77. Gornja granica za uključivanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	članak 62.	-
78. Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)	-	članak 62.	-
79. Gornja granica za uključivanje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima	-	članak 62.	-
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuje se samo između 1. siječnja 2013. i 1. siječnja 2022.)			
80. Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	-
81. Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	-
82. Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	-
83. Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	-
84. Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	-
85. Iznos isključen iz dodatnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospjeća)	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	-